ಅಮರ ಬಾಪು ಚಿಂತನ

ಗಾಂಧಿ ದನಿ ದರ್ಪಣ

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಆಂಗ್ಲ ದ್ವೈಮಾಸಿಕ

AMARA BAAPU CHINTANA

Mirror of Gandhi

Kannada & English Bi-Monthly

ಸಂಪುಟ : 13 । ಸಂಚಿಕೆ : 06 । ಬೆಲೆ : ರೂ. 20/– । ಪುಟ : 32 । ನವೆಂಬರ್–ಡಿಸೆಂಬರ್ 2025

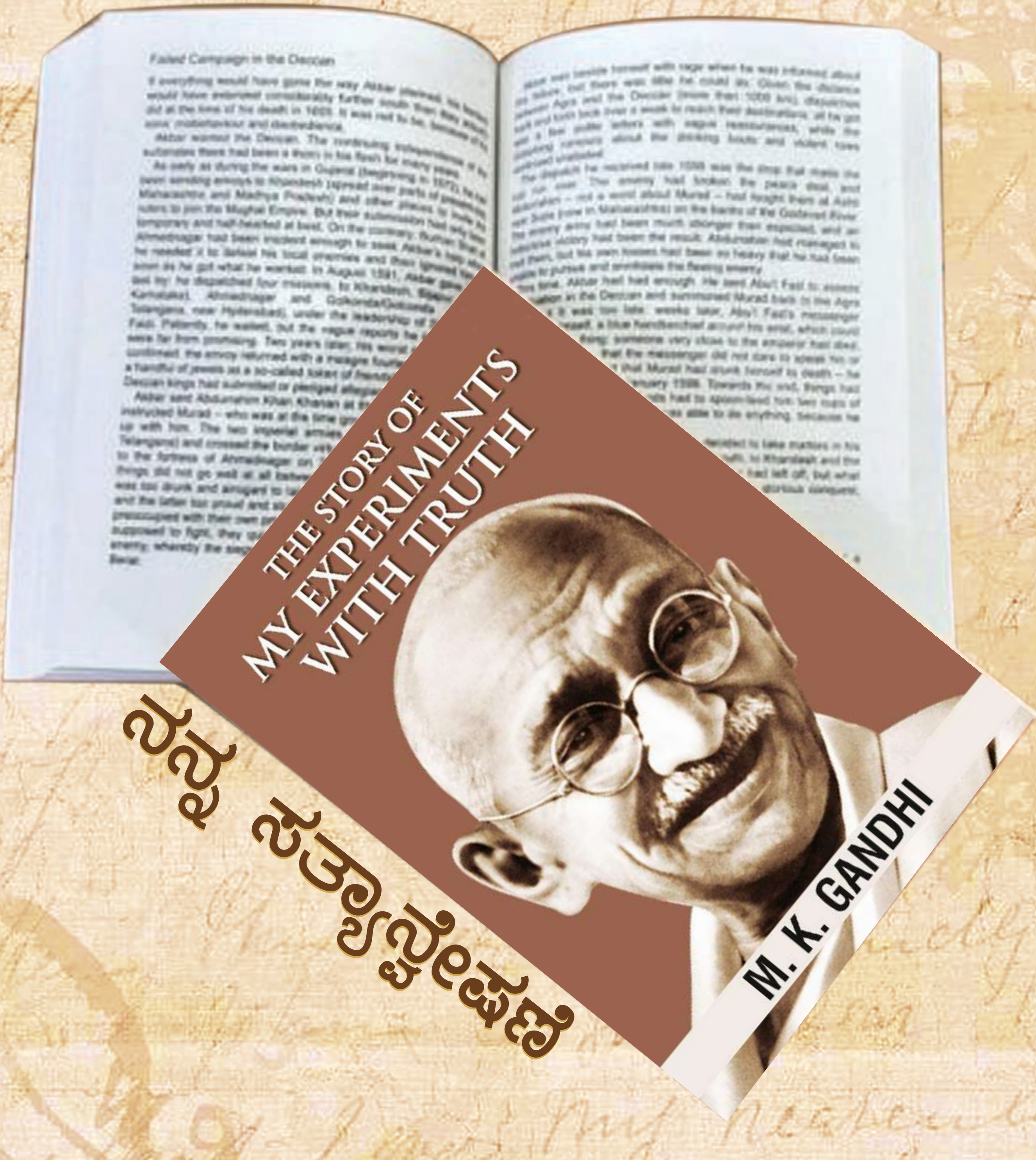

ನನ್ನ ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆ

ಅಮರ ಬಾಪು ಚಿಂತನ

ಗಾಂಧಿ ದನಿ ದರ್ಪಣ · ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಆಂಗ್ಲ ದ್ವೈಮಾಸಿಕ

AMARA BAAPU CHINTANA

Mirror of Gandhi · Kannada & English Bi-Monthly

Regd. Office : Gandhi Bhavan, Kumara Park East, Bangalore-560 001

'ಅಮರ ಬಾಪು ಚಿಂತನ' ಇದೀಗ ಹೊಸ ಸ್ವರೂಪದ ಆನ್ಲೈನ್ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ !

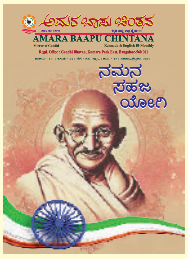

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ 'ಅಮರ ಬಾಪು ಚಿಂತನ' ಪತ್ರಿಕೆ ಮುದ್ರಣ ಮಾಧ್ಯಮದಿಂದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಡುತ್ತಿದೆ. 14ನೇ ವರ್ಷದ ಹೊಸ್ತಿಲಲ್ಲಿರುವ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಮುಖಾಂತರ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಬದಲಾಗಿರುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕೈಬೆರಳ ತುದಿಯಲ್ಲೆ ಅಂದರೆ www.amarabaapuchintana.org ಕ್ಲಿಕಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಪತ್ರಿಕೆ ಸಮಗ್ರ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಓದಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ಓದಗರು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ನೊಂದಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ.

Editor-in-Chief :
JEERIGE LOKESH

Advisory Board
- Dr.Wooday P Krishna
- Prof.Mallepuram G.Venkatesh
- H.Krishna

For Details Contact :
94480 42653

For Advertisement :
90356 18076

ಗಾಂಧಿ ಒಂದು | ಶಕ್ತಿ, ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಪ್ರಭಾವ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಅಹಿಂಸಾ ಹೋರಾಟ

ನನ್ನ ಜೀವನವೇ ನನ್ನ ಸಂದೇಶ | My Life is My Message

editor.abc2020@gmail.com · facebook.com/amarabaapuchintana · www.amarabaapuchintana.org

---

ಅಮರ ಬಾಪು ಚಿಂತನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಜೀರಿಗೆ ಲೋಕೇಶ್ ರವರ ಸಾರಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬರುತ್ತಿರುವ

ನಂದಿ ವಾಹಿನಿ ಯೂಟ್ಯೂಬ್ ಚಾನಲ್

ಸದಭಿರುಚಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರು!

Nandi Vahini Youtube Channel

ಈ ವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಪ್ರಸಾರವಾಗುವ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

* ಸಂಗೀತ ಸಾಗರ
* ಚಿಣ್ಣರ ಲೋಕ
* ನೃತ್ಯ ಸಂಗಮ
* ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ದರ್ಪಣ
* ನಂದಿ ನಳಪಾಕ
* ಕೀರ್ತಿಗೊಂದು ಕಿವಿಮಾತು

#88, Jeerige Building,11th Cross, Sampige Road,
Malleshwaram, Bangalore-560003,
Mob: 94480 42653 | 90190 87050

Scan QR Code

nandivahini1@gmail.com
www.facebook.com/Nandi Vahini
X.com/@NandiVahini
www.nandivahini.com
www.instagram.com/nandivahini

ಅಮರ ಬಾಪು ಚಿಂತನ

ಸಂಪುಟ: 13 ಸಂಚಿಕೆ: 6 ನವೆಂಬರ್–ಡಿಸೆಂಬರ್ 2025

ಸಂಪಾದಕೀಯ

“ನನ್ನ ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆ”ಗೆ ನೂರರ ಸಂಭ್ರಮ

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರ ಆತ್ಮಕಥೆ “ನನ್ನ ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆ”ಗೆ ಈಗ ನೂರರ ಸಂಭ್ರಮ. ಬಾಪು ತಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಕಥೆಯನ್ನು ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆ ಎಂದು ಏಕೆ ಕರೆದರು? ಅವರಿಗೆ ಸತ್ಯವೆ ದೇವರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಿದರು. ಅದು ಅವರ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಕೆಲವು ಬಾರಿ, ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಾಗ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತು ಕ್ಷಮೆ ಕೂಡ ಯಾಚಿಸಿದ್ದರು. ಅಂದರೆ ಸತ್ಯವೇ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಸತ್ಯವೇ ಸಾರ್ವಭೌಮ ತತ್ತ್ವ.

ಇರಲಿ, ಬಾಪು ಆತ್ಮಕಥೆ ಕಳೆದ ನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಸಂಖ್ಯ ಜನರನ್ನು ತಲಪಿದೆ. ಅನೇಕ ಮುದ್ರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಅತಿ ಮಾರಾಟದ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಪ್ರತಿಗಳು ಮಾರಾಟವಾಗಿ ಜನರ ಕೈಗೆ ಮುಟ್ಟಿದೆ. ನೂರು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಜನರು ಹೇಗೆ ಅದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಓದುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಷ್ಟೇ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಇಂದಿಗೂ ಪಠನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಬಾಪು ಇಡೀ ಜೀವನಗಾಥೆಯಲ್ಲ. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಂತದವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಹಬ್ಬಿದೆ. ಆದರೆ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರ ಜೀವನ ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂದು ಅರಿಯುವ ಆಸಕ್ತಿ ಓದುಗನಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದೇ ಅದರ ಜನಪ್ರಿಯತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಅದು ನವ್‌ಜೀವನ್‌ನಲ್ಲಿ 1925ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ನಿಂದ 1929ರ ಫೆಬ್ರವರಿವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಧಾರಾವಾಹಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಗಾಂಧಿ ಕಥೆಯನ್ನು ಜನರು ಅತ್ಯಂತ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಓದುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಾಂಧೀಜಿ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿದ ಪ್ರಯೋಗಶೀಲತೆಯೇ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.

ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಆತ್ಮ ಕಥೆ ಬರವಣಿಗೆ ಮುನ್ನ ಅವರ ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರು ಕೆಲವು ಸಂದೇಹ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು. “ಈ ಸಾಹಸದಲ್ಲಿ ನೀವು ಏಕೆ ಕೈಹಾಕಿದಿರಿ? ಆತ್ಮ ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವುದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದವರಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ. ನೀವು ಬರೆಯುವುದೇನನ್ನು? ಇಂದು ನೀವು ಯಾವುದನ್ನು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೀರೋ ಅದನ್ನು ನಾಳೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಹುದು... ಆತ್ಮಕಥೆ ಬರೆಯದೆ ಇರುವುದು ಅಥವಾ ಹೇಗಾದರೂ ಈಗಲೇ ಬರೆಯದೆ ಇರುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ?”

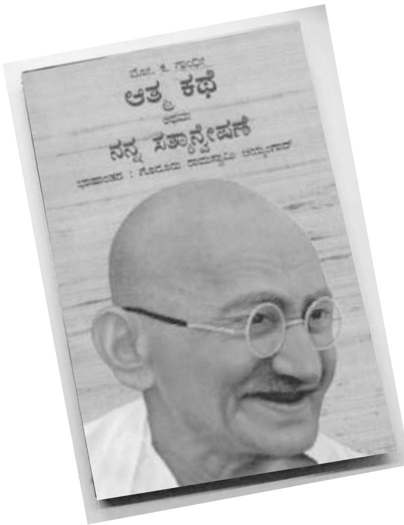

ಮಿತ್ರರ ಮಾತು ಗಾಂಧೀಜಿ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದ್ದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಯಥಾವತ್ತಾದ ಆತ್ಮಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವುದು ಅವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. “ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುವುದು ಸತ್ಯಶೋಧನೆಯ ನನ್ನ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಕಥೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ. ನನ್ನ ಜೀವನ ಈ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕಥೆ ಆತ್ಮಕಥೆಯ ರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಸತ್ಯ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪುಟದಲ್ಲಿಯೂ ನನ್ನ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ವಿಷಯುವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೂ ನನಗೆ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ . . .” ಎಂದು ಗಾಂಧೀಜಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಅವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಅವರ ಈ ಪ್ರಯೋಗ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ಜನರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿದ್ದು. ಹಾಗೆಂದು ಗಾಂಧೀಜಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಕೊನೆಯ ತೀರ್ಮಾನಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ತಾವು “ತೀವ್ರವಾದ ಆತ್ಮ ಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ನನ್ನದೇ ಅಂತಿಮವಲ್ಲ” ಎಂದವರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅಂದರೆ ಜನರು ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಗಾಂಧೀಜಿ ಬಯಸಿದ್ದರು.

ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಆತ್ಮ ಕಥೆಯು ಒಂದು ಚರಿತ್ರೆಯ ಕಥಾ ಹಂದರವಲ್ಲ. ಅದು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಅವರು ನಡೆಸಿದ ಸತ್ಯಶೋಧನೆ. ಅದು ಅವರ ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆ. ಈಗ ಶತಕದ ಸಂಭ್ರಮ.

ಜೀರಿಗೆ ಲೋಕೇಶ್

ಸಂಪಾದಕರು
ಜೀರಿಗೆ ಲೋಕೇಶ್

ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ
ಡಾ|| ವೂಡೇ ಪಿ. ಕೃಷ್ಣ
ಪ್ರೊ|| ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ
ಎಚ್. ಕೃಷ್ಣ

ಸಂಪಾದಕೀಯ ನೆರವು
ಎನ್. ಗಾಯತ್ರಿದೇವಿ

ಉಪ ಸಂಪಾದಕರು
ಪ್ರಣವ
ಸುಮ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್

ಜಾಹಿರಾತು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು
ಪಿ.ಎಸ್. ಗುರುರಾಜ್

ಅಂಚೆ ನಿರ್ವಹಣೆ
ಕೆ.ದಕ್ಷಿಣಾಮೂರ್ತಿ

ಕಾನೂನು ಸಲಹೆಗಾರರು
ವಿಜಯ್ ನಾರಾಯಣ್

ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧಕರು
ರಾಜಶೇಖರ ಐತಾಳ್

ಪ್ರತಿನಿಧಿ
ಚೆನ್ನು ಎಸ್. ಮಠದ್(ದೆಹಲಿ)

AMARA BAAPU CHINTANA
Regd.office : Gandhi Bhavana, Kumara Park East, Bangalore-560 001
Mobile : 94480 42653, 90356 18076
E-mail :editor.abc2020@gmail.com, visit us at : www.amarabaapuchintana.org, facebook.com/amarabaapuchintana

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ...

5 ನಮನ ನಿನಗೆ
ಎನ್ಕೆ

6 ಗಾಂಧೀಜಿ ಆತ್ಮಕಥನಕ್ಕೆ ನೂರು ವರ್ಷ
ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ

9 ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯೆಗೆ ಒಲವು
ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

11 ಬಾಪುಗೆ ನಮನ, ಪ್ರಗತಿ ಅನಾವರಣ

12 ಮಗನ್‌ವಾಡಿ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ
ಸಿದ್ದವನಹಳ್ಳಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ

19 **Mahatma Gandhi**

20 **Rare.. It is rare book found in Kerala**
Abdul Latheef Naha

22 **Detached Service**

23 **Gandhian Technology**
Sam Pitroda

25 **Best Seller**
Parimal A Dabhi

27 **Non-violence shaped global movements**
Michael Patrao

29 **Contemporary Challenges and Gandhian Responses**
Ban Ki-Moon

ಲೇಖನಗಳು ಆಯಾ ಲೇಖಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು

ಆಸಕ್ತ ಲೇಖಕರು ಗಾಂಧಿ ವಿಚಾರಧಾರೆಯ ಚಿಂತನಪ್ರದ ಲೇಖನ, ಕವನ, ಹಾಗೂ ಗಾಂಧಿಪ್ರಣೀತ ತತ್ವಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸೇವಾ ಕೈಂಕರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪರಿಚಯಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿ. ಸೂಕ್ತವೆನಿಸಿದ್ದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು. ಲೇಖನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಅಥವಾ editor.abc2020@gmail.com ಕಳುಹಿಸಿ

ಅಮರ ಬಾಪು ಚಿಂತನ
ಗಾಂಧಿ ದನಿ ದರ್ಪಣ — ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಆಂಗ್ಲ ದ್ವೈಮಾಸಿಕ
AMARA BAAPU CHINTANA
Mirror of Gandhi — Kannada & English Bi-Monthly
Regd. Office : Gandhi Bhavan, Kumara Park East, Bangalore-560 001

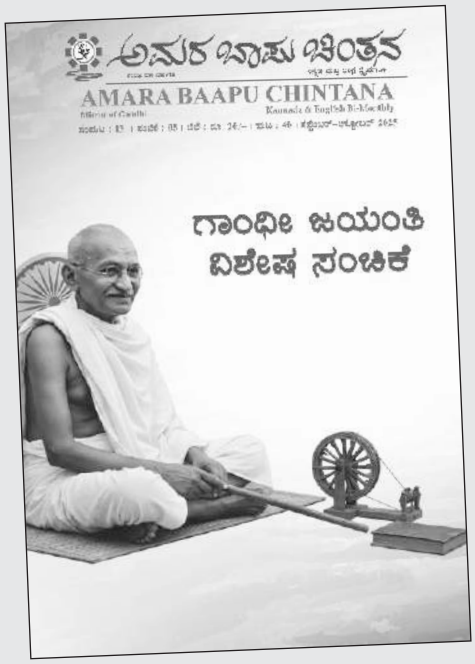

ಓದುಗರ ಓಲೆ

ಅಮರ ಬಾಪು ಚಿಂತನ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಗಾಂಧಿ ಜಯಂತಿ ಸಂಚಿಕೆಯು ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿ ಬೆಳಕಿನಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸಿದೆ. ಗಾಂಧಿ ಚಿಂತನಧಾರೆಗೆ ಬಂದು ಸಮರ್ಥ ಮುಖವಾಣಿಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. ಮಾನವೀಯತೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಆದರ್ಶ ನಾಯಕರು ಗಾಂಧೀಜಿ. ಹಿರಿಯರಿಗಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುವ ಗಾಂಧಿ ವಿಚಾರದ ಹರಹು ಯುವ ಜನತೆಯನ್ನು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಲಿ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಅರಿವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಓದುಗರ ಕೈ ಸೇರುತ್ತಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯ.

– ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಘಾಟೆ,
ಸುರ್ಯ, ದ.ಕ.

ನನ್ನ ಜೀವನವೇ ನನ್ನ ಸಂದೇಶ | My Life is My Message

ನಮನ ನಿನಗೆ

ಮುಕ್ತಳಾದಳೋ ಭಾರತ ಮಾತಾ ಇದು ಗಾಂಧೀಗೀತಾ
ಜಯಜಯ ಭಾರತ ಜಯಜಯ ಜಾಗ್ರತ ಜಯ ನವಯುಗಜನತಾ

ನಮನ ನಿನಗೆ, ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥದಸೀಮಾ
ಬಡವರ, ದುಡಿವರ ಪ್ರೇಮಾ
ಭಾರತ ಬಾವುಟ ವಿಶ್ವದಿ ಮೆರೆಸಿದ
ವಿಶ್ವ ಬಂಧು ಜಯ ವಿಶ್ವಾತ್ಮ॥ ಇದು ಗಾಂಧೀಗೀತಾ

ನಿನ್ನ ಸತ್ವ ತತ್ವಗಳಲಿ ನೆಲಸಿದೆ
ಸತ್ಯವು, ನೀನೇ ಸಾಕಾರಾ
ಪ್ರೀತಿ ಅಹಿಂಸೆಗಳಲಿ ಜೀವಂತನು
ನೀನು ಚಿರಶಾಂತಾಕಾರಾ॥ ಇದು ಗಾಂಧೀಗೀತಾ

ನಿನ್ನನು ಕಾಣದ ಯುವ ಜನಜಗಕೆ
ನೀನಾಗಿಹೆ ತಾತ್ವಿಕ ಕಾಯಾ
ಇಂದಿಗೆ ನಾಳೆಗೆ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆ
ನೆನೆವುದು ನಿನ್ನಯ ಗುರಿ ಧ್ಯೇಯಾ॥ ಇದು ಗಾಂಧೀಗೀತಾ

ತ್ರಸ್ತ ಲೋಕಕಿದೊ ನಿನ್ನ ಅಸ್ತ್ರವಿದೆ
ನಿಃಸ್ಪ್ರಹತೆಯ ಅಣು-ಮಹಮಂತ್ರಾ
ಅನ್ನ ವಸ್ತ್ರಗಳ ಬನ್ನಬವಣೆಗಿದೆ
ಒಂದೇ ತಾರಕ ತಂತ್ರಾ॥ ಇದು ಗಾಂಧೀಗೀತಾ

ಸಿರಿ ಅಧಿಕಾರದ ಸೊತ್ತು ನಿನಗೆ ತೃಣ
ಸುಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಅವು ಒಂದು ಕ್ಷಣ
ಮೋಹನದಾಸನೆ ನಿರ್ಮೋಹಿಯು ನೀ
ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥವೆ ನಿನ್ನಧಿಕ ಗುಣ॥ ಇದು ಗಾಂಧೀಗೀತಾ

ಎಲ್ಲಿದೆ ಧರ್ಮವು ಅಲ್ಲಿದೆ ದೈವ
ದೈವವೆಲ್ಲಿಹುದು ಅಲ್ಲಿ ಜಯ
ಎಂಬ ಗುಟ್ಟನರುಹಿದ ನಡೆ
ನುಡಿಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಭಯ॥ ಇದು ಗಾಂಧೀಗೀತಾ

ಮುಡಿಸುವೆ ನಿನಗೀ ಗೀತಮಾಲೆಯ
ರಾಜಕಾರ್ಯ ಯೋಗಿವರನೆ
ನಿನ್ನ ಜೀವನವು ನಮಗೆ ದರುಶನವು
ಒಳ್ನುಡಿಗಳೆ ನಡೆಯಾದವನೆ॥ ಇದು ಗಾಂಧೀಗೀತಾ

– ಎನ್ಕೆ
(ಗಾಂಧಿ ಎಂಬುವ ಹೆಸರು)

ಗಾಂಧೀಜಿ ಆತ್ಮಕಥನಕ್ಕೆ

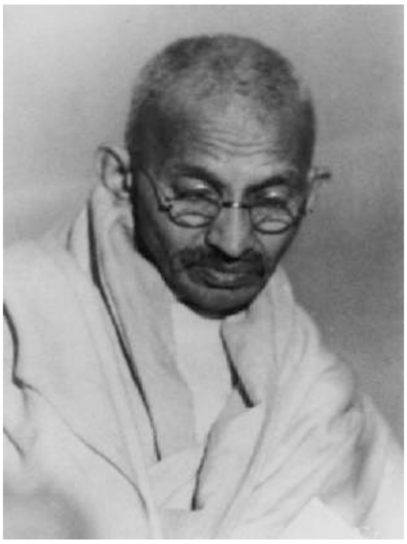

ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಆತ್ಮಕಥನಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರ 'ನನ್ನ ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆ' ಕೃತಿಗೀಗ ನೂರು ವರ್ಷ. ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರ ಸತ್ಯ ಅಹಿಂಸೆ, ತ್ಯಾಗದ ಪ್ರಯೋಗಗಳೊಂದಿಗೆ, ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಲೇ ಹೋದ ಮಹಾತ್ಮನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಈ ಕೃತಿ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ.

– ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ

ಸತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಆತ್ಮಕಥನವು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡು 2025ಕ್ಕೆ ನೂರು ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಆತ್ಮಕಥನವನ್ನು ಮಹಾದೇವ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಗುಜರಾತಿನಿಂದ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದರು. ಈ ಆಂಗ್ಲ ಅನುವಾದವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾಹಿತಿ, ಗಾಂಧೀವಾದಿ ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರ ಜನ್ಮ ಶತಮಾನದ ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ಗಾಂಧಿ ಅತ್ಮಕಥನಕ್ಕೂ 'ಜನ್ಮ' ಶತಮಾನದ ವರ್ಷವಾಗಿರುವುದು ಒಂದು ವಿಶೇಷ. ಗೊರೂರರ ಅನುವಾದವು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ 'ಅಂತರಂಗದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ' ಕನ್ನಡಿಯಾದದ್ದು ಕನ್ನಡ ಓದುಗರಿಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ.

ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಆತ್ಮಕಥನವನ್ನು 'ಅಂತರಂಗದ ಮಾತುಗಳು' ಎಂದು ನಾನು ಕರೆಯಲು ಕಾರಣವಿದೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ತಮ್ಮ ಆತ್ಮಕಥನ ಕುರಿತಂತೆ ಹೇಳಿರುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ: 'ನಾನು ಆಳವಾದ ಅಂತರಂಗ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನನ್ನು ನಾನೇ ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಶೋಧಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ, ನನ್ನ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಅವೇ ಅಂತಿಮ ಅಥವಾ ದೋಷಾತೀತವೆಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ದೂರವೇ ಉಳಿದಿದ್ದೇನೆ'. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಈ ಮಾತುಗಳು ಅವರ ಸತ್ಯನಿಷ್ಠೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಆತ್ಮಕಥನವನ್ನು ಆತ್ಮಾವಲೋಕನ ಕಥನವೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ನಿಜ; ಯಾರದೇ ಆತ್ಮಕಥನವು ಆತ್ಮಾವಲೋಕನದ ಆಯಾಮವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಇದ್ದರೆ ಆತ್ಮರತಿಯಾಗುವ ಅಪಾಯ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮರತಿಗೆ ಅಹಂಕಾರದ ಸ್ಪರ್ಶವೂ ಅಗೋಚರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮಕಥನಗಳು ಆಂತರಂಗಿಕ ಶೋಧವೂ, ಪರೀಕ್ಷೆಗೊಡ್ಡಿಕೊಂಡ ಪರಿಶೀಲನೆಯೂ ಆದಾಗ ಸತ್ಯಕಥನಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಂದು ಆತ್ಮಕಥನಕಾರರು ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಸಮಸ್ತಸತ್ಯಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗದು. ಅನುಭವಗಳ ಆಯ್ಕೆಯೂ ಆತ್ಮಕಥನಗಳ ಅಂಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಇತಿಮಿತಿಗಳ ನಡುವೆ ವಾಸ್ತವಿಕತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯುಳ್ಳ ಆತ್ಮಕಥನಗಳು ಮೌಲ್ಯಯುತವಾಗುತ್ತವೆ. ಗಾಂಧೀಜಿ ಆತ್ಮಕಥನಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಮೌಲ್ಯ ತಾನಾಗಿಯೇ ಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ತಾವೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡಂತೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಓದುಗರಿಗೆ ಬೋಧೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಹಮ್ಮುಬಿಮ್ಮುಗಳಿಲ್ಲದೆ ನಿವೇದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಗಮನಾರ್ಹ ಅಂಶವೆಂದರೆ– ಗಾಂಧಿ ಆತ್ಮಕಥನದ ಅವಧಿ 56 ವರ್ಷಗಳು ಮಾತ್ರ. ಗಾಂಧೀಜಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು 1869ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2ರಂದು. ಆತ್ಮಕಥನ ಹೊರಬಂದದ್ದು 1925ರ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ. ಅನಂತರ 23 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ

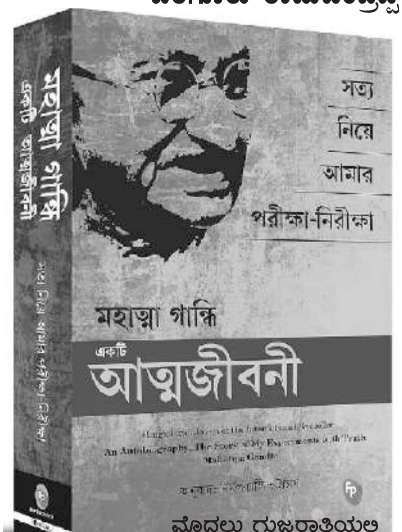

ಮೊದಲು ಗುಜರಾತಿಯಲ್ಲಿ

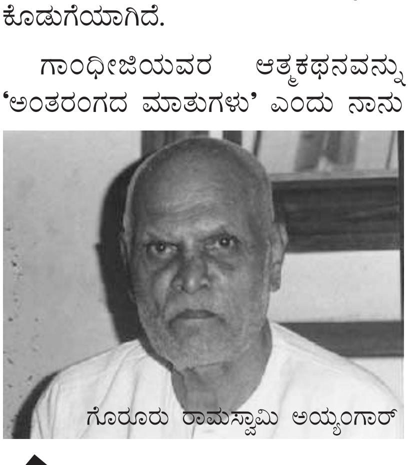
ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

ನೂರು ವರ್ಷ

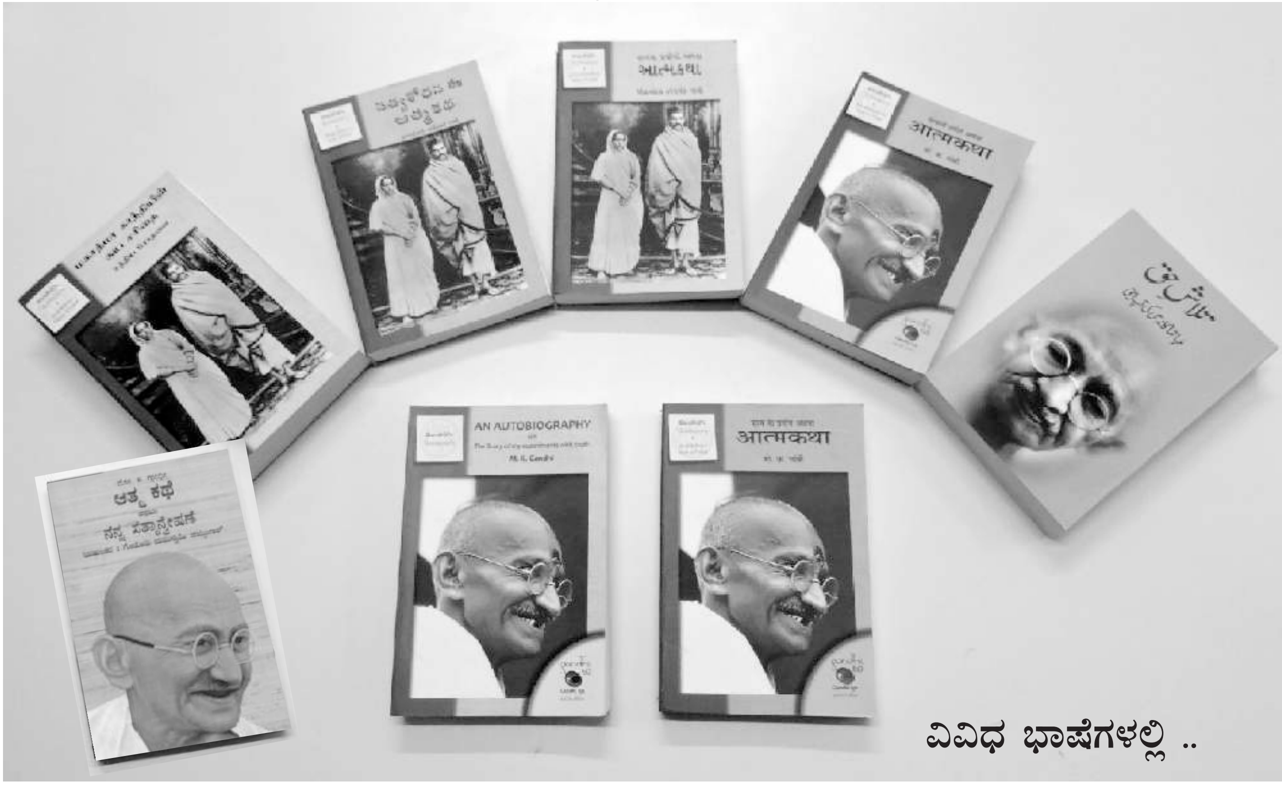

ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ..

ಗಾಂಧೀಜಿ ಬದುಕಿದ್ದರು. ಈ 23 ವರ್ಷ ಗಾಂಧೀಜಿ ಬದುಕಿನ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಆಕರಗಳೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಜಾತಿ, ವರ್ಣವೇ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂರಚನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮೊದಲು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜಡ ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೆ, ಚಲನಶೀಲ ಪ್ರಗತಿಪರ ಆಯಾಮ ದೊರಕಿದ್ದು, ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ.

ಗಾಂಧೀಜಿಯುವರು 1919ರಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾತಿ ವಿವಾಹ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಾತಿ ಭೋಜನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಭಾವನೆಯು 1936ರಲ್ಲಿ ಖಚಿತತೆ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿತು. ಒಬ್ಬ ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿಗಾರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸಂದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: 'ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಭಯಾನಕತೆಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಇವತ್ತು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಜಾತಿಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಪುರಸ್ಕರಿಸುವುದಾದರೆ, ನಾನು ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂದೂವೆಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರೆ. ಕಾರಣ, ಅಂತರ್ಜಾತಿ ಭೋಜನ ಅಥವಾ ಅಂತರ್ಜಾತಿ ವಿವಾಹಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ." ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಅಂತರ್ಜಾತಿ ವಿವಾಹದ ಪ್ರತಿಪಾದಕರಾಗಿದ್ದರು ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಆದರವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಮೊದಲ ಅಧಿಕೃತ ನಾಸ್ತಿಕ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದ ಗೋರಾ ಅವರ ಅಳಿಯ ಗಾಂಧೀಜಿಯುವರ ಶಿಷ್ಯತ್ವವನ್ನು ಬಯಸಿದಾಗ, 'ನೀನು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರಂತೆ ಆಗಬೇಕು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಜಾತಿ ನಿರ್ಮೂಲನಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಬೆಲೆಯನ್ನು ತೆತ್ತಾದರೂ ಸರಿಯೇ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯು ಹೋಗಲೇಬೇಕು' (1946) ಎಂದು ಗಾಂಧೀಜಿ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದರು. 1946ರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿ 'ವರ್ಗರಹಿತ, ಜಾತಿರಹಿತ

ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಸ್ನೇಹಿತರ ಜೊತೆಗೆ ಸಿಗರೇಟು ಸೇದಿದ್ದು, ಸಿಗರೇಟು ಖರೀದಿಸಲು ಹಣ ಕದ್ದಿದ್ದು, ಮೇಕೆಮಾಂಸ ತಿಂದಿದ್ದು, ಮುಂತಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಆತ್ಮಾವಲೋಕನದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ತಾಯಿ, ತಂದೆ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯರ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಅವರ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳು ತಮ್ಮ 'ಹವ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ' ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿ 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ'ವನ್ನು ಕಸಿಯುತ್ತಿವೆಯೆಂಬ ಅನುಭವದಿಂದ ಬಾಲಕ ಗಾಂಧೀಜಿ, ತಳಮಳಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ತೃಪ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲದ ಮಾನಸಿಕ ತಳಮಳಗಳನ್ನು ತಾಳಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೂ ಬರುತ್ತಾರೆ. ದತ್ತೂರಿ ಗಿಡದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ತಿಂದರೆ ಸಾವು ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದ ಇವರು ಆ ಗಿಡಕ್ಕಾಗಿ ಹುಡುಕಿ, ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ, ಒಂದೆರಡು ಬೀಜ ತಿಂದು, ತಕ್ಷಣವೇ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತಾರೆ. 'ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಆಲೋಚನೆಯಷ್ಟು ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಮನಗಂಡೆ' ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಡಿಯಾ ನಿರ್ಮಾಣದ ಅಗತ್ಯ'ವನ್ನು ಅಮೆರಿಕದ ಸಂದರ್ಶಕರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಜಾತಿಯು ಬೇರುಸಹಿತ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಆಶಿಸಿದ್ದರು. 'ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಸತತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ' ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸದ, ಗುರುತಿಸದ, ಟೀಕಾಕಾರರಿಗೆ ಆಹಾರವೂ ಅದರು.

1925ರವರೆಗಿನ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಆತ್ಮಕಥನ ಕೂಡ ಅವರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಬದಲಾವಣೆಯ ಚರಿತೆಯಾಗಿದೆ. ತಾಯಿ, ತಂದೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಭಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ಗಾಂಧೀಜಿ ತಮ್ಮ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿಡುತ್ತಲೇ ಆನಂತರ ಆದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು 'ಪ್ರಯೋಗ' ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಯಿದೆಯೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ: 'ನಾನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಕಥನಗಳು, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾದವು ಅಥವಾ ಖಚಿತವಾಗಿ ನೈತಿಕವಾದವು. ಧರ್ಮದ ಮೂಲಸಾರವೇ ನೈತಿಕತೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಮಣಿಸಲು ಮಾಂಸ

ಮೇಕೆಮಾಂಸ ತಿಂದ ಪ್ರಸಂಗ ಮತ್ತು ಅನಂತರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳ ನಿರೂಪಣೆ ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಮಾಂಸ ಸೇವನೆಯು, ಶಕ್ತಿವಂತ ಹಾಗೂ ಧೈರ್ಯವಂತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷರನ್ನು ಮಣಿಸಲು ಇದು

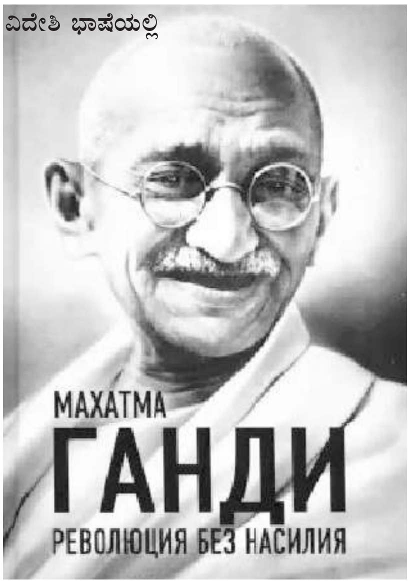

ವಿದೇಶಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ

ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬಾಲಕ ಗಾಂಧಿ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಮಣಿಸಲು ಮಾಂಸ ತಿನ್ನಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆ ವಿಚಿತ್ರ ಎನ್ನಿಸಿದರೂ, ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ಮೂಡಿದ್ದ ಅವರ ಪ್ರತಿರೋಧವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಅನಂತರ ಧೂಮಪಾನ, ಮಾಂಸ ಸೇವನೆಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ತಂದೆಗೆ ತಪ್ಪೊಪ್ಪಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ನೇರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಗಾಂಧೀಜಿ ಭಾವುಕವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಂದು ಗಾಂಧೀಜಿ ಮಾಂಸಾಹಾರದ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ-ತಂದೆಗೆ ನೋವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಾನು ಅವರು ಬದುಕಿರುವವರೆಗೆ ಮಾಂಸಾಹಾರ ಸೇವನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಅವರು ಗತಿಸಿದ ನಂತರ ತನಗೆ 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ' ಬಂದಾಗ, ಬಹಿರಂಗವಾಗಿಯೇ ತಿನ್ನುವುದಾಗಿಯೂ ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಗಾಂಧಿ ಆತ್ಮಕಥನದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಘಟನೆಯೆಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಜಾತಿಭ್ರಷ್ಟರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಲಂಡನ್‌ಗೆ ಹೊರಟಾಗ ಜಾತಿ ಮುಖಂಡರು 'ಸಮುದ್ರಯಾನವು ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಷಿದ್ಧ'ವೆಂದು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಮುದ್ರಯಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಬಂಧು-ಬಳಗದವರು ಗಾಂಧಿ ಜೊತೆಗೆ ಒಡನಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗಾಂಧೀಜಿ ಬಗ್ಗಲಿಲ್ಲ. 'ಜಾತಿ ಭ್ರಷ್ಟನನ್ನಾಗಿಸಿ; ನಾನು ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದರು. ಜಾತಿಯಿಂದ ಹೊರಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟರು: ಜಾತಿಯಿಲ್ಲದವರಾದರು. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಗಾಂಧಿ ಅತ್ಮಕಥನದಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿವೆ. ವೈರುಧ್ಯಗಳೂ ಇವೆ. ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯದ ಪ್ರಯೋಗ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಮೂಲದ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಉದ್ಯೋಗಿಯ ಕಕ್ಕಸ್ಸಿನ ಕೊಡವನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದ ಕಸ್ತೂರ್ ಬಾ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡ ಗಂಡಾಳಿಕೆಯ ದರ್ಪ, ಅನಂತರದ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಆತ್ಮಾವಲೋಕನ ಮತ್ತು ಮಂಥನಗಳಿಂದ ಗಾಂಧಿ ಆತ್ಮಕಥನವು ವೈರುಧ್ಯಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರವೂ ಆಗಿದೆ.

ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ರೈಲಿನ ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆ ಬೋಗಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿ ಭಾರತವನ್ನು 'ಕಂಡುಕೊಂಡದ್ದು' ಅವರ ಬದುಕಿನ ಒಂದು ಮುಖ್ಯಘಟ್ಟ: ತನ್ನ 'ವರ್ಗ'ವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಗ ಮೂಡಿದ್ದು ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞೆ. ಸೂಟುಧಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅರೆಬೆತ್ತಲೆ ಉಡುಪಿಗೆ ಅಪವರ್ಗೀಕರಣಗೊಂಡದ್ದು ಮತ್ತು ಅರೆಬೆತ್ತಲೆ ಉಡುಪಿನ ವಲಯದಿಂದ ಬಂದ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಸೂಟುಧಾರಿಯಾದದ್ದು ಕೇವಲ ಉಡುಪಿನ ಬದಲಾವಣೆಯಲ್ಲ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಕೆಳಮುಖ ಚಲನೆ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಜಾಗೃತ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಮೇಲ್ಮುಖ ಚಲನೆಗೆ ಉಡುಪಿನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಂಕೇತ. ಎರಡೂ ಹೋರಾಟದ ಮಾದರಿಗಳು.

ಕೊನೆಗೊಂದು ಮಾತು: ಗಾಂಧೀಜಿ ಮತ್ತು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಬಾಳ ಕಥನವಿಲ್ಲದೆ ಭಾರತ ಕಥನ ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೃಪೆ : ಪ್ರಜಾವಾಣಿ

ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯೆಗೆ ಒಲವು

– ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

ನಾನು ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವ್ರತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ ಸಮಯ, ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಮದುವೆಯಾದಂದಿನಿಂದ, ಏಕಪತ್ನಿವ್ರತ ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಪತ್ನಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ನಡತೆ ನನ್ನ ಸತ್ಯದ ಆರಾಧನೆಯ ಅಂಗವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಪತ್ನಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮನೋನಿಶ್ಚಯದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ನನಗೆ ಮೊದಲು ಉಂಟಾದುದು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿಯೇ. ಯಾವ ಘಟನೆ ಅಥವಾ ಯಾವ ಗ್ರಂಥಾಭ್ಯಾಸ, ನನ್ನನ್ನು ಈ ಆಲೋಚನಾ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಎಳೆಯಿತು ಎಂಬುದು ಈಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನೆನಪಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಕಾರಣ, ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ರಾಯಚಂದಭಾಯಿಯವರ ಪ್ರಭಾವವಾಗಿತ್ತು. ಆತನಿಗೂ ನನಗೂ ನಡೆದ ಒಂದು ಸಂಭಾಷಣೆ ಇನ್ನೂ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಒಂದು ಸಲ ನಾನು, ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಲಾಡ್‌ಸ್ಟನ್‌ರವರ ಪತಿಪರಾಯಣತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ತುಂಬ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದೆ. ಆಕೆ ಕಾಮನ್ಸ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಮಿ. ಗ್ಲಾಡ್‌ಸ್ಟನ್‌ರಿಗೆ ತಾನೇ ಟೀ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಳೆಂದೂ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧ

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ
ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಕಸ್ತೂರ ಬಾ ಅವರ ಸುಖ ಪ್ರಸವಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೇ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಬಾಪು ತಮ್ಮ ಪತ್ನಿಯ ಬಾಣಂತನವನ್ನೂ ಮಾಡಿದರು. ಮುಂದೆ ಓದಿ...

ದಂಪತಿಗಳ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅದೂ ಒಂದು ನಿಯಮವಾಗಿದ್ದಿತೆಂದೂ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಓದಿದ್ದುದನ್ನು ನಾನು ರಾಯಚಂದಭಾಯಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಜತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ದಾಂಪತ್ಯ ಪ್ರೇಮವನ್ನೂ ಕುರಿತು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದೆ. ರಾಯಚಂದಭಾಯಿ ಕೇಳಿದರು. ನೀವು ಎರಡು ಪ್ರೇಮಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಲೆಕೊಡುತ್ತೀರಿ? ಗಂಡನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಲಾಡ್‌ಸ್ಟನ್‌ರ ಶ್ರದ್ಧೆಗೋ ಅಥವಾ ಆಕೆಯ ಸೇವಾ ಭಾವಕ್ಕೋ? ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಆಕೆ, ಅವರ ಸಹೋದರಿಯೋ ಅಥವಾ ನಂಬಿಕೆಯ ಸೇವಕಿಯೋ ಆಗಿದ್ದು ಅಷ್ಟೇ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಆತನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆಗ ನೀವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಅಂತಹ ಶ್ರದ್ಧಾವಂತ ಸಹೋದರಿಯರ ಅಥವಾ ಸೇವಕರ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿಲ್ಲವೆ? ಅಥವಾ ಒಂದು ಗಂಡು ಆಳಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಇದೇ ಬಗೆಯ ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದರೆ, ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಲಾಡ್‌ಸ್ಟನ್‌ರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಆನಂದ ನಿಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತೇ? ನಾನು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ."

ರಾಯಚಂದಭಾಯಿಯವರು ವಿವಾಹಿತ–ರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರ ಮಾತು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಠಿಣವಾಯಿತು ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರಿದ ಜ್ಞಾಪಕ. ಆದರೆ ಅದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಲವಾಗಿ ಬೇರೂರಿತು. ಸೇವಕನ ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠೆ, ಹೆಂಡತಿಗೆ ಗಂಡನಲ್ಲಿರುವ ಪತಿನಿಷ್ಠೆಗಿಂತ ಸಾವಿರ ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾದುದು. ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರ ಬಾಂಧವ್ಯ ಅವಿಭಾಜ್ಯ.

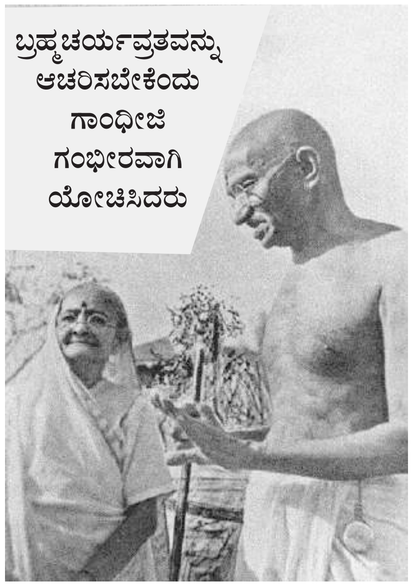

ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ಗಾಂಧೀಜಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿದರು

ಆದುದರಿಂದ ಗಂಡನಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಯ ಶ್ರದ್ಧಾ ಪ್ರೇಮ ಏನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ. ಈ ನಿಷ್ಠೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆದರೆ ಸೇವಕನಿಗೂ ಯಜಮಾನನಿಗೂ ನಡುವೆ ಇಂತಹ ನಿಷ್ಠೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಶ್ರಮ ಪಡಬೇಕಾಗುವುದು. ರಾಯಚಂದಭಾಯಿ–ಯವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ನಿಧಾನವಾಗಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸತೊಡಗಿತು.

ಹಾಗಾದರೆ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಸಂಬಂಧ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ನಾನೇ ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಪತ್ನಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಭೋಗಲಾಲಸೆಯ ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಆಕೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರೇಮಚಿಹ್ನೆಯೇ? ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾನು ವಿಷಯಾಸಕ್ತಿಗೆ ಗುಲಾಮನಾಗಿದ್ದೆನೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಏನೂ ಬೆಲೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಿಜವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ನನ್ನನ್ನು ಚಪಲಗೊಳಿಸುವ ಮಾಯಗಾತಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಮನಃ ಸ್ಥೈರ್ಯವಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವ್ರತವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದು ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿತ್ತು. ನನ್ನ ಅಶಕ್ತಿ ಅಥವಾ ವಿಷಯಾಸಕ್ತಿಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ತಡೆಯಾಗಿತ್ತು.

ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತವಾದ ಮೇಲೆ ಸಹ ನಾನು ಎರಡು ಬಾರಿ ವಿಫಲನಾದೆ. ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಉಚ್ಚತರವಾಗಿಲ್ಲದುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ನನ್ನ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಆಗಿತ್ತು. ನಾನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ ಸಂತತಿನಿರೋಧ ಉಪಕರಣ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಓದಿದ್ದೆ, ಡಾ.ಆಲಿನ್‌ಸನ್‌ರ ಮಿತಸಂತಾನ ಪ್ರಚಾರದ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ, ಶಾಕಾಹಾರದ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಡಾ.ಆಲಿನ್‌ಸನ್‌ರ ವಾದ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೇವಲ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಬಾಹ್ಯ ಹತೋಟಿಗಿಂತ ಅಂತರಂಗದ ಸಂಯಮ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ, ಎಂದು ವಾದಿಸಿದ ಮಿ.ಹಿಲ್ ವಿರೋಧ ವಾದ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿತು. ಆ ಪರಿಣಾಮ ಶಾಶ್ವತವಾಯಿತು. ನನಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇಲ್ಲದುದರಿಂದ ನಾನು ಆತ್ಮ ಸಂಯಮವನ್ನೇ ಸಾಧಿಸತೊಡಗಿದೆ. ಈ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಕಷ್ಟಗಳಾದವು. ನಾವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಾಸಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಲಗತೊಡಗಿದೆವು. ದಿವಸದ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲ ಮುಗಿದು ನನಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಯಾಸವಾದ ತರುವಾಯ ನಾನು ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇಂಥ ಯಾವ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಫಲವಾದಂತೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಹಿಂದೆ ನಡೆದುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ಕೊನೆಯ ಸಂಕಲ್ಪ, ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಫಲ ಯತ್ನಗಳ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿದ ಫಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಕೊನೆಯ ಸಂಕಲ್ಪ 1906ನೆಯ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಆರಂಭವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅದು ಸಾಧಿಸುವುದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಎಣಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಬೋಯರ್ ಯುದ್ಧ ನಡೆದ ನಂತರ ಜೂಲೂ ಜನರು ನೆಟಾಲಿನಲ್ಲಿ ದಂಗೆ ಎದ್ದರು. ಆಗ ನಾನು ಜೋಹಾನ್ಸ್ ಬರ್ಗ್‌ನಲ್ಲಿ ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಸೇವೆಯನ್ನು ನೆಟಾಲ್ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಯಸಿದೆ. ನನ್ನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು. ಮುಂದೆ ಬರುವ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಅದರ ವರ್ಣನೆ ಇದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯ, ನನ್ನನ್ನು ಸಂಯಮದ ತೀವ್ರಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿತು. ನನ್ನ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ, ನಾನು

ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದೆ. ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಫಲವಾದ ಸಂತಾನರಕ್ಷಣೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವೆಂಬುದು ನನ್ನ ನಿಶ್ಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಯಿತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ತೊಡಗಬೇಕಾದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಆಸೆಯನ್ನೂ, ಐಶ್ವರ್ಯದ ಆಸೆಯನ್ನೂ ಬಿಡಬೇಕು. ವಾನಪ್ರಸ್ಥನ (ಸಂಸಾರದ ಹೊರೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತವಾದ) ಬಾಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಹೊಳೆಯಿತು.

ದಂಗೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಆರುವಾರಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಅಲ್ಪಕಾಲವೇ ನನ್ನ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಕಾಲವಾಯಿತು. ವ್ರತಗಳ ಮಹತ್ವ ಹಿಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ನನಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಯಿತು. ವ್ರತಬಂಧನ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ ತೆರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಜಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನನ್ನ ನಿಶ್ಚಯ ದೃಢವಾದುದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನನಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಅನೇಕ ತರಂಗಗಳಿಂದಲೂ ವಿಕಾರಗಳಿಂದಲೂ ಸಂಶಯವೆಂಬ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ತೊಳಲಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ವ್ರತಬಂಧನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದವನು ಮೋಹಕ್ಕೆ ಈಡಾಗುತ್ತಾನೆ. ವ್ರತದಿಂದ ಬಂಧಿತನಾಗುವುದು ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಏಕಪವ್ರತಸ್ಥನಾದಂತೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಯಿತು. "ನನಗೆ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ. ವ್ರತದಿಂದ ಬಂಧಿತನಾಗುವುದು ನನ್ನ ಇಷ್ಟವಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ದೌರ್ಬಲ್ಯದ ಗುರುತು. ಬೇಡವಾದುದನ್ನು ಭೋಗಿಸುವ ಇಚ್ಛೆ ಅದರಲ್ಲಡಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಿಡಬೇಕಾದುದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವೇನು? ಹಾವು ನನ್ನನ್ನು ಕಡಿಯುವುದೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಅದರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡಿಹೋಗಲು ನಾನು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಅದರಿಂದ ಓಡಿಹೋಗಲು ಬರಿಯ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬರಿಯ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಮರಣ ಖಂಡಿತವೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಬರಿಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಹಾವು ನನ್ನನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕೊಲ್ಲುವುದೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಜ್ಞಾನದ ಅಭಾವ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಬರಿಯ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ತೃಪ್ತನಾಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದಲ್ಲಿ, ನಾನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬದಲಾವಣೆಯಾದರೆ? ವ್ರತದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ನಾನು ಹೇಗೆ ಈಡಾಗಲಿ?– ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ವ್ರತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವಸ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಎಂಬುದರ ಸ್ಪಷ್ಟ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಸಹ ಈ ಶಂಕೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

(ಇನ್ನೂ ಇದೆ)

ಬಾಪುಗೆ ನಮನ, ಪ್ರಗತಿ ಅನಾವರಣ

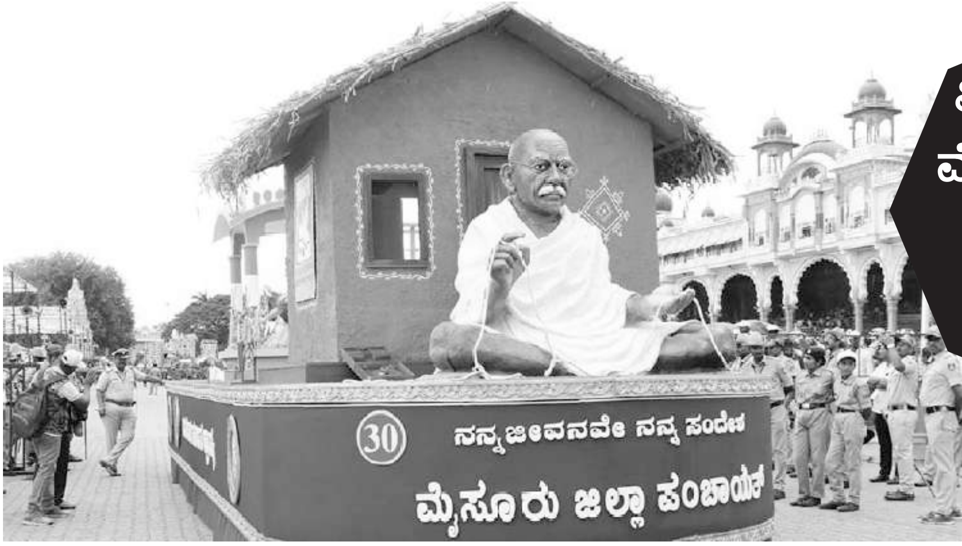

ವಿಜಯದಶಮಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನ ಸೆಳೆದ ಸ್ತಬ್ಧಚಿತ್ರಗಳು

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಜಯದಶಮಿ ಮೆರವಣಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸ್ತಬ್ಧಚಿತ್ರಗಳು ಎಲ್ಲರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಿತು. ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದ ಸ್ತಬ್ಧಚಿತ್ರಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಗೆ ನಮನ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ, ನಾಡಿನ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದವು.

ಅಂಬಾವಿಲಾಸ ಅರಮನೆ ಆವರಣದಿಂದ ಬನ್ನಿಮಂಟಪದವರೆಗಿನ ಐದು ಕಿ.ಮೀ. 'ರಾಜಪಥ'ದಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದರ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯು ಸ್ತಬ್ಧಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯಿತು. ಗಾಂಧಿ ಜಯಂತಿಯ ದಿನವೇ ಜಂಬೂಸವಾರಿ ನಡೆದಿದ್ದರಿಂದ, ಗಾಂಧೀಜಿ ನಾಡಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ 'ಹೆಜ್ಜೆಗುರುತು'ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡಲಾಯಿತು. ಈ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ವೇದಿಕೆಯನ್ನಾಗಿಯೂ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಚಿತ್ರಗಳು: ಮಂಡ್ಯದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ದೀಪ ಶಿವಪುರದ ಧ್ವಜ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಚರಕದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿ ನೂಲುತ್ತಿರುವ ಚಿತ್ರಣ, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಗರಗದ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ತಯಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರ, ಕಲಘಟಗಿ ಬಣ್ಣದ ತೊಟ್ಟಿಲು ಹಾಗೂ ನವಲಗುಂದ ಜಮಖಾನ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ 'ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಡೂರು ನೋಡು', ಹಾವೇರಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ ಹುತಾತ್ಮ ಮೈಲಾರ ಮಹದೇವ, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಬದನವಾಳು ನೂಲುವ ಯಂತ್ರದ ಸ್ತಬ್ಧಚಿತ್ರಗಳು ಗಾಂಧೀಜಿ ನೆನಪನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಂದವು. 'ನನ್ನ ಜೀವನವೇ ನನ್ನ ಸಂದೇಶ' ಎಂಬ ಅವರ ಸಂದೇಶವನ್ನೂ ಸಾರಿದವು.

ಮಗನ್‌ವಾಡಿ

ಮಗನ್‌ವಾಡಿ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಕೇಂದ್ರ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವನಹಳ್ಳಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ ತಮ್ಮ 'ವರ್ಧಾಯಾತ್ರೆ'ಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಸುಂದರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರತ್ತ ಒಂದು ನೋಟ...

ಮಗನವಾಡಿಯ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲಿಗೆ ರೈತ ದಂಪತಿಗಳ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಅತ್ತೊಂದು ಇತ್ತೊಂದು ಕೆತ್ತಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಅವರೇ ದ್ವಾರಪಾಲಕರು. ಗೋಪುರದಲ್ಲಿ ಗಂಟೆ, ಬಾಗಿಲು, ದೊಡ್ಡ ಗುಡಿಗಳು ಮಹಾದ್ವಾರದ ರೀತಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗದ ಒಂದು ಸಂಕೇತ ಇದು. ಒಳಗೆ ಹೋದರೆ ಎಡಕ್ಕೆ-ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲು, ಎಣ್ಣೆಯ ಗಾಣ, ಜೇನು ಹುಳಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಮುಂತಾದ ವಿಭಾಗಗಳಿವೆ. ಇದಿರಿನಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಕಾಗದದ ಶಾಖೆ. ಸಾಬೂನಿನ ಭಾಗ ಮಗನವಾಡಿಯ ರಸಾಯನ ಶಾಲೆಗಳೂ ಅಲ್ಲೇ ಇವೆ. ವೈಶಾಲ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲೂ ಕಾಗದದ ಶಾಖೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವದ್ದು, ಕಾಗದದ ಉಪಯೋಗ ದಿನೇ ದಿನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವೇ.

ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಗಳಿವೆ. ತಿರುಗಣಿ ತಿರುಗಿಸಿದ ಹಾಗೆ, ಅಥವಾ ಚರಖಾ ತಿರುಗಿಸಿದ ಹಾಗೆ ತಿರುಗಿಸಿ ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಭತ್ತವನ್ನು ಕುಟ್ಟುವ ಬದಲು ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಅಥವಾ ಚರಖಾ ತಿರುಗಿಸಿದ ಹಾಗೆ ತಿರುಗಿಸಿ, ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಭತ್ತವನ್ನು ಕುಟ್ಟುವ ಬದಲು ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಲಿಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲಿಗಿಂತ ಬೇಗನೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಿಟ್ಟು ಉದುರಬೇಕು. ಬೀಸುವ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು ಇರಬೇಕು.

ಗಾಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಒಡೆದು ಕಾಣುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಗಾಣದೆತ್ತು ಸುತ್ತವರಿಯಲು ನೆಲದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ 2-3 ಅಡಿಯಷ್ಟು ತಗ್ಗಿನಲ್ಲಿ ಚಕ್ರಾಕಾರವಾಗಿ ಕಾಲುವೆ ತೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಗಾಣದ ಪೀಠ, ನೆಲದ ಮೇಲಿದ್ದು ಎತ್ತಿನ ಓಡಾಟ ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೇ ಆದರೆ ಎತ್ತಿನ ಕಾಲಧೂಳಿ ಎಣ್ಣೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹಾರುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಈ ತಗ್ಗು ತೋಡುವುದರಿಂದ ಧೂಳು ಮೇಲೆ

ಹಾರುವದಿಲ್ಲ. ಎಣ್ಣೆ ಕಸರು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಗಾಣದ ಬಟ್ಟಲು ಇಡೀ ಮರದ ತುಂಡಿನಿಂದ ಮಾಡಿದುದಾಗಿರಬೇಕು. ಮಗನ್ ವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ನಿಲ್ಲುವ ಬಟ್ಟಲಿನೊಳಗೆ ಹಿಂಡಿ ತಿರುವುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ 'ವಾಷರ್'ಗಳಂತೆ ಒಂದು 'ಸುತ್ತುಗ'ವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ತರುವಾಯ ಗಾಣಗಳು ಜಿಗಟು ಹಿಡಿದುಬಿಡುತ್ತವೆ. ಆಗ ಇಡೀ ಬಟ್ಟಲನ್ನೇ ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಹೊಸದನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಆದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಬರೀ ಸುತ್ತುಗವನ್ನು ತೆಗೆದು ಬೇರೆ ಹಾಕಿದರಾಯಿತು. ಹೊಸ ಬಟ್ಟಲನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯ ಗಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಹಿಂಡಿದ ಹಾಗೆಲ್ಲ, ಹಿಂಡಿಯನ್ನು ಕಲಕುತ್ತ ತಿರುವಿಹಾಕುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎತ್ತು ಹೊಡೆಯುವುದು, ಹಿಂಡಿ ತಿರುವುತ್ತಿರುವುದು. ಈ ಎರಡೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಗಾಣಿಗನಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಗಾಣದಲ್ಲೋ ಎತ್ತು ತಗ್ಗಿನಲ್ಲಿದ್ದು ತಾನೇ ತಿರುಗುತ್ತೆ, ಹಿಂಡಿ ತಿರುವಿಹಾಕುವ ಉದ್ದನೆ ಕಟ್ಟಿಗೆಯೊಂದು ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದು ತಾನೇ ಹಿಂಡಿಯನ್ನು ಕಲಕುತ್ತದೆ. ಗಾಣದ ಗತಿಯಿಂದಲೇ ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಎತ್ತೇ ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಗಾಣಿಗ ನಡು ನಡುವೆ ಬೇರೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ನಾನು ನೋಡಿದ ಗಾಣಿಗ ಗುಜರಾತ ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ಪದವೀಧರ. ಗಾಣ ತಿರುಗಿಸುತ್ತ ಗುಜರಾತಿ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದ. ಎಣ್ಣೆಯೂ ಹಳೆಯ ಗಾಣಗಳ ಒಂದೂವರೆ ಪಟ್ಟು ಇಳಿಯುತ್ತದೆ ಇದರಲ್ಲಿ.

ಈಚೆಗೆ ಗಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಫಲ ಸಿಗಲೆಂದು ಯಂತ್ರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಗಾಣವೇನೋ ಕಟ್ಟಿಗೆಯದೆ, ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಗಾಣದಲ್ಲೂ ಎಣ್ಣೆಯ ಸತ್ವ, ತಿರುಳು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎತ್ತಿಗೆ ಬದಲು ಯಂತ್ರಹಾಕಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೆ ಮಗನ್‌ವಾಡಿಯ ಈ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಆಗಲೇ ಇತರ ಕಡೆ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ.

ಕಾಗದದ ಮಹಿಮೆ

ಕಾಗದದ ವಿಭಾಗವು ದೊಡ್ಡದು. ಅದರ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳ ಕಾಗದ ತಯಾರಾಗುವುದು ಕಸದಿಂದ, ಚಿಂದಿ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಂದ, ಹುಲ್ಲು, ಕಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳಲು (ಪಲ್ಸ್), ಚಿಂದಿಬಟ್ಟೆ ಮುಂತಾದ ಏನೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ವಸ್ತುಗಳು ಇವರ ಮೂಲಾಧಾರ. ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಾರನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ, ಅಂಟು ಮೊದಲಾದ ಹೊಲಸನ್ನು ಕಳೆದು ಮೊದಲು ಮೆತ್ತಗೆ ಮುದ್ದೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮುದ್ದೆಯನ್ನು ಯಾತದ ಒನಕೆಯಂಥ 'ಢೇಕಿ'ಯ-ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಕೊಟ್ಟದ ಮಾದರಿ-ಕೆಳಗೆ ಬಲವಾಗಿ

ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ

ವಿವಿಧ ಸೇವೆಗಳು

ಕುಟ್ಟಿ ಹದಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹದವಾದ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ನೀರಿನ ತೊಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲೆಸಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕದಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ತೊಟ್ಟಿಗಳು ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಕಡ್ಡಿಯ ಚಾಪೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕಾಗದವನ್ನು ಆ ನೀರಿನಿಂದ ಎತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೇ ಹದಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಾರೆಲ್ಲ ಚಾಪೆಯ ಮೇಲೆ ಹರಡಿಕೊಂಡು, ನೀರು ಸುರಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕಾಗದ ದಪ್ಪನಾಗುವುದು, ತೆಳ್ಳಗಾಗುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲೇ. ಆಕಾರವೂ ಅಷ್ಟೇ. ಕೈಯಿಂದ-ಕಾಗದ ತಯಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲೂ ಯಂತ್ರದ ಸರಾಗವಿದೆ. ಕಲೆಯೇನಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲೇ. ಕೈಚಳಕ ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಗದ. ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು 'ಕಾಗಜಿ'ಗಳು (ಕಾಗದ ಮಾಡುವ ಹಳೇ ಹುಲಿಗಳು) ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ವಶಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ರೀತಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿವೆ.

ಚಾಪೆಗಳಿಂದ ಅರಿವೆಗಳ ಮೇಲೆ ಒಣಗಲು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಕಾಗದ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಯಹಾಕುವುದು, ಕತ್ತರಿಸುವುದು, ಮಗನ್‌ವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಗದ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಫಲ, ಹೊರೆ ಬಹಳವಾಗಿ ನಯ ಕಡಿಮೆ. ಕಾಗಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯನಾದವನು ಔರಂಗಾಬಾದಿನವನು. ಔರಂಗಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಕಾಗದದ ಕಸಬು ಇನ್ನೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ 'ಕಾಗಜಪೂರ್' ಎಂಬ ಬೀದಿಯೇ ಒಂದು ಇದೆ. ಹೈದರಾಬಾದು ಸರಕಾರದ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಆ ಜನ ಇನ್ನೂ ಬದುಕಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸರಕಾರದ 'ಜರೀದಾ' (ಗೆಜೆಟ್) ಈ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆಯೇ ಅಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಯುವರಾಣಿಯು ಭಾಷಣಗಳೆಲ್ಲ ಆ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆಯೇ ಅಚ್ಚಾಗುವುದು. ಕೈಕಸಬುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು.

ಮಗನವಾಡಿಯ ಸಾಬೂನು ಇನ್ನೂ ಎಳೆತನದಲ್ಲಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಭಾಗದ ಗೌರವ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಇವೆಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಅಲ್ಲೇ ಒಂದು ಅಂಗಡಿಯಿಟ್ಟು ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮಗನ್‌ವಾಡಿಯ ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಅಂದವಾಗಿವೆ. ಒಂದು ಪಡಸಾಲೆ, ಎರಡು ಕೋಣೆ, ಅಡಿಗೆಮನೆ, ಬಚ್ಚಲುಮನೆ, ಉಗ್ರಾಣ-ಇಷ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಅಡಿಗೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಕಡಪಾಕಲ್ಲು, ಉಳಿದ ಭಾಗ ಮಣ್ಣಿನ ನೆಲ. ಬಚ್ಚಲು, ಪಟ್ಟಣಗಳ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಛಾವಣಿಗೆ ಹೆಂಚು, ಗೋಡೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಬಿದಿರಿನ ಗಳ, ದಬ್ಬೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಣ್ಣಿನ ಮೆತ್ತನೆ. ಗುಡಿಸಿಲ ಸುತ್ತಲೂ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಕಾಂಪೌಂಡು. ಶೌಚಕ್ಕೆ "ಗಾಂಧೀ ಪಾಯಿಖಾನೆಗಳು".

ಒಂದೊಂದು ಗುಡಿಸಲಿಗೆ 200 ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುತ್ತವೆಂದು ಮಗನ್‌ವಾಡಿಯ ಅನುಭವ, ಇಷ್ಟು ಅಗ್ಗವಾಗಿ ಅಷ್ಟು ಅಂದ ಚೆಂದ, ಸುಖಸೌಕರ್ಯ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಯಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಉಳಿದ ಕಡೆ ಕಾಣಬರುವುದಿಲ್ಲ.

'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸೇನಾನಿ ಕಸ್ತೂರಬಾ ಗಾಂಧಿ ಕುರಿತು ರಸಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಗೂ ಉಪನ್ಯಾಸ'

ಬಾದಾಮಿಯ ವೀರಪುಲಿಕೇಶಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಎಸ್.ಬಿ.ಸಿ. ಬಾಲಕಿಯರ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ "ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸೇನಾನಿ ಕಸ್ತೂರಬಾ ಗಾಂಧಿ ಕುರಿತು ರಸಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಗೂ ಉಪನ್ಯಾಸ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ 'ಬಾ' ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಪಾರ್ಚನೆ ಅರ್ಪಿಸಿ' ನಾರಿಕುಲಕಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ; ಇಡೀ ಮನುಕುಲಕ್ಕೆ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯರು' ಎಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತೆ ಜಯಶ್ರೀ ಭಂಡಾರಿ ಹೇಳಿದರು. ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ವಿಜಯಪುರದ ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ನೇತಾಜಿಗಾಂಧಿ, ಶರಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ತಾಲೂಕು ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಉಮಾದೇವಿ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ, ವಿಶ್ರಾಂತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿ ಶಾರದಾ ಮೇಟಿ ಸಾಹಿತಿ ಅನಸೂಯಾ ಹೊಸಮನಿ, ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಜೆ.ಎಂ. ಮಿಟ್ಟಲಕೋಡ, ಎಸ್.ಎಂ. ಜಂಬಗಿ, ಎಂ.ಆರ್. ಚಿಕ್ಕಮಠ, ಎಚ್.ಬಿ.ಕಾಟಣ್ಣವರ ಸೇರಿದಂತೆ ಮತ್ತಿತರರು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಸಂತ ವಿನೋಬಾ ಪುಣ್ಯ ಸ್ಮರಣೆ

ಸಂತ ವಿನೋಬಾ ಅವರ 43ನೇ ಪುಣ್ಯ ಸ್ಮರಣೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ರಘುವನಹಳ್ಳಿ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಗಂಗಾ ಪದವಿ ಪೂರ್ವಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋದಯ ಚಿಂತನ ಭಾಷಣ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ವೋದಯ ಮಂಡಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡಾ.ಹೆಚ್.ಎಸ್. ಸುರೇಶ್, ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ ಪ್ರೊ. ಸುಂದರರಾಜ್ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನುಡಿದರು. ಪೂರ್ಣಿಮಾ ಹೆಚ್.ಎಸ್. ಇಂಪನಾ, ಸೌಭಾಗ್ಯ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮೊದಲ ಮೂರು ನಗದು ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದರು.

ಶಿವಮೊಗ್ಗೆಯ ಗೋಪಾಳದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶಾಲೆಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಜಿಲ್ಲಾ ಸರ್ವೋದಯ ಮಂಡಲ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಪ್ರಬಲ ಭಾಷಣ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾಟಕರಾಗಿ ಸಾಹಿತಿ ಎಂ.ಎನ್. ಸುಂದರರಾಜ್ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದ ಜಿಲ್ಲಾ ಸರ್ವೋದಯ ಮಂಡಲದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮನೋಹರ್, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಜಿ. ವಿಜಯಕುಮಾರ್, ಅಂಜನ್‌ರಾಮ್ ತಿವಾರಿ ಮತ್ತು ಆರತಿ ತಿವಾರಿ, ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ತೀರ್ಥೇಶ್ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಸಪ್ತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಾದಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಕುರಿತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಭಾಷಣ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿ ಸೂಕ್ತಿ ಎಸ್.ಟಿ.ಸೃಜನ್, ಎಸ್.ಪವಾರ್, ಅನುಷ್ಕಾ ಆರ್. ಗೌಡ ಇವರಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 500, 400 ಮತ್ತು 300ರೂ. ನಗದು, ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು.

ಗಾಂಧಿ ಚಿಂತಕ ಇ.ಪಿ. ಮೆನನ್‌ಗೆ ಸರ್ವ ಸೇವಾ ಸಂಘದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗಾಂಧೀ ಪುರಸ್ಕಾರ

ಗಾಂಧಿ ಚಿಂತಕ, ಶಾಂತಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯ ಬರಹಗಾರರಾದ ಇ.ಪಿ. ಮೆನನ್ (80) ಅವರಿಗೆ ಸರ್ವ ಸೇವಾ ಸಂಘ, ವಾರ್ಧಾ ವತಿಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗಾಂಧೀ ಪುರಸ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜನ್ಮಭೂಮಿ ಕೇರಳವಾದರೂ ಕಳೆದ ಆರು ದಶಕಗಳಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಕರ್ಮಭೂಮಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗಾಂಧೀ ಭವನ ಪರಿಸರದಲ್ಲೇ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೆನನ್, ಅಹಿಂಸೆ–ಶಾಂತಿ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಬದುಕಿನ ಮೂಲಕ ಸಾರಿದ ಶಾಂತಿ ಸೈನಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ತಮ್ಮ ಇಪ್ಪತ್ತರ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ (1962) ಮಿತ್ರ ಸತೀಶ್ ಕುಮಾರ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಅಣ್ವಸ್ತ್ರ ನಿಷೇಧ, ಶಾಂತಿ–ಸೌಹಾರ್ದಕ್ಕಾಗಿ 8,000 ಮೈಲುಗಳ ಪಾದಯಾತ್ರೆ ನಡೆಸಿ ಮಾಸ್ಕೋ, ಪ್ಯಾರಿಸ್, ಲಂಡನ್ ಮತ್ತು ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ನಗರಗಳಿಗೆ ತಲುಪುವ ಮೂಲಕ ಜಾಗತಿಕ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದ್ದರು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋದಯ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಮರುಪ್ರಕಟಣೆ ಕಂಡಿದೆ. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಗಾಂಧಿ ಅನುಯಾಯಿ ದಂಪತಿ ಮದನ್ ಮೋಹನ್ ವರ್ಮಾ–ಚಿತ್ರಾ ವರ್ಮಾ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ರೂ.ಒಂದು ಲಕ್ಷ ನಗದು ಮತ್ತು ಸನ್ಮಾನ ಫಲಕ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಜನವರಿ 30ರಂದು ಕಲಬುರಗಿಯಲ್ಲಿ, ಹುತಾತ್ಮ ಅಪ್ಪಾರಾವ್ ಪಾಟೀಲ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿರುವ ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸರ್ವೋದಯ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರದಾನಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸರ್ವೋದಯ ಮಂಡಲಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಚಂದನ್ ಪಾಲ್ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಂದಿ ವಾಹಿನಿ ಯೂಟ್ಯೂಬ್ ಚಾನೆಲ್ ಸ್ಟುಡಿಯೋಗೆ ಆಗಮಿಸಿದ ಗಣ್ಯಮಾನ್ಯರು

ಅಮರ ಬಾಪು ಚಿಂತನ ಗಣ್ಯರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆ

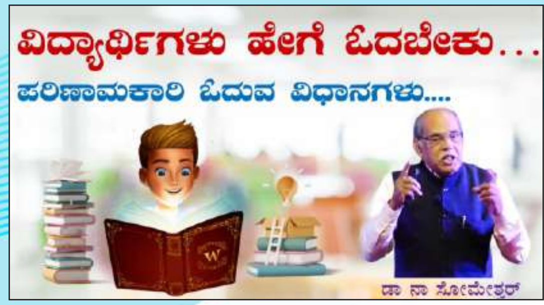

ಅಮರ ಬಾಪು ಚಿಂತನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾದ
ಜೀರಿಗೆ ಲೋಕೇಶ್ ರವರ ಸಾರಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬರುತ್ತಿರುವ

ನಂದಿ ವಾಹಿನಿ ಯೂಟ್ಯೂಬ್ ಚಾನಲ್

ಸದಭಿರುಚಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರು!

Nandi Vahini Youtube Channel

ಲೋಕಾರ್ಪಣೆ
17 ಜನವರಿ
2025

Subscribe

Scan QR Code

4,00,000
Views

6000
Subscribers

NANDI VAHINI PRODUCTION HOUSE
ನಂದಿ ವಾಹಿನಿ ಮನರಂಜನೆಯ ಮನೆ

nandivahini1@gmail.com
www.facebook.com/Nandi Vahini
X.com/@NandiVahini
www.nandivahini.com
www.instagram.com/nandivahini

No.88, Jeerige Building,11th Cross, Sampige Road, Malleshwaram, Bangalore-560003, Mob: 94480 42653 | 90190 87050

ನಂದಿ ವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಿದ ಖ್ಯಾತ ಕಲಾವಿದರು

MAHATMA GANDHI

Turned a fabric into an economic, social, cultural, and political movement

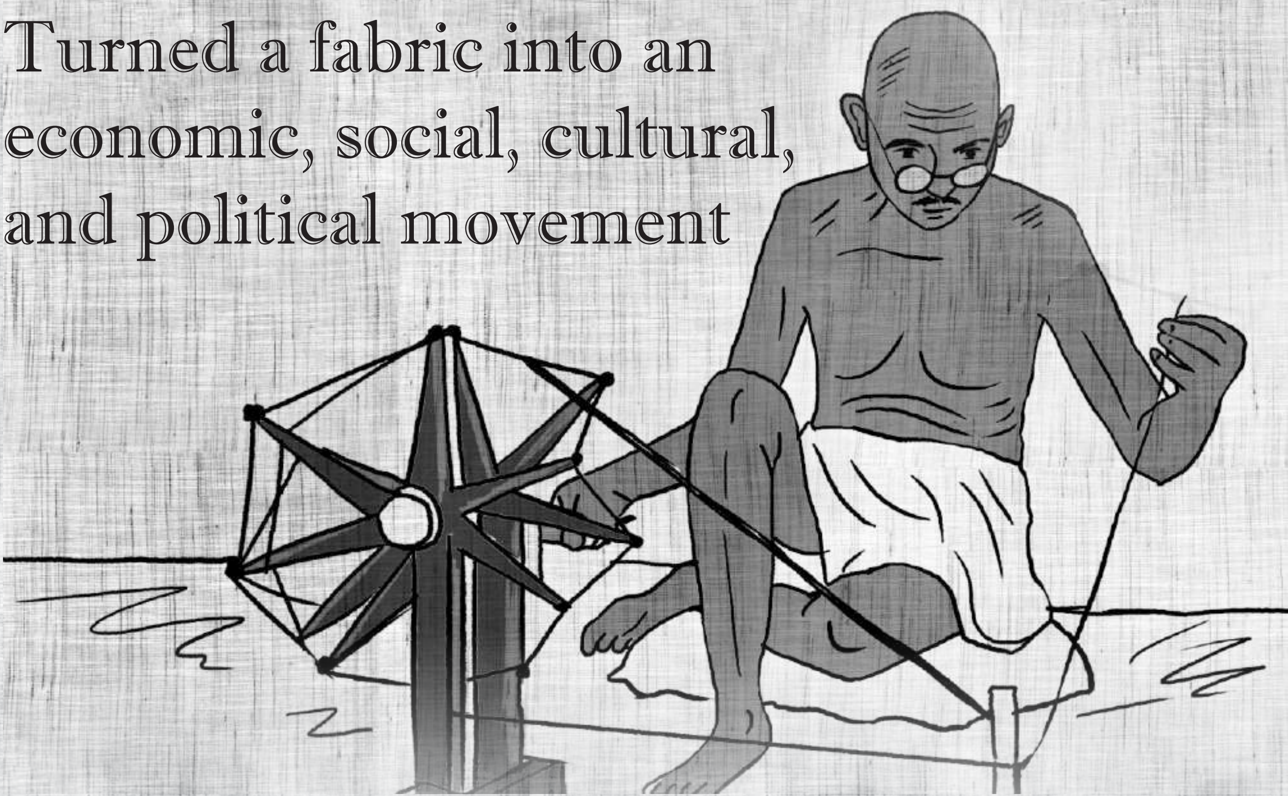

**The man of honesty
The man of Greatness
He is our Mahatma
The father of our nation!
Born in a family
Of Cultured background
Grown in a circle
Of Loving parents.
Honest, truthful and simple
Of body so frail yet nimble
With heart so big and true
With gifts but given to few.
Made many mistakes
Realized his faults
Vowed never to repeat them
And never committed them again.**

**Loved his motherland
Brought her freedom
With the weapon of non-violence
And not a drop of blood-shed.
Bravely to prison he went
Though old and bent
Many a blow did he get
Yet never did he fret.
With guns and knives, he did not fight
Satyagraha was his eternal might
India's independence he fought and won
Bloodshed and bitterness there was none.
Adopted penance and fasting
Started the Satyagraha
Gave up foreign goods
And inspired wearing Khadi.**

Rare.. It is rare book

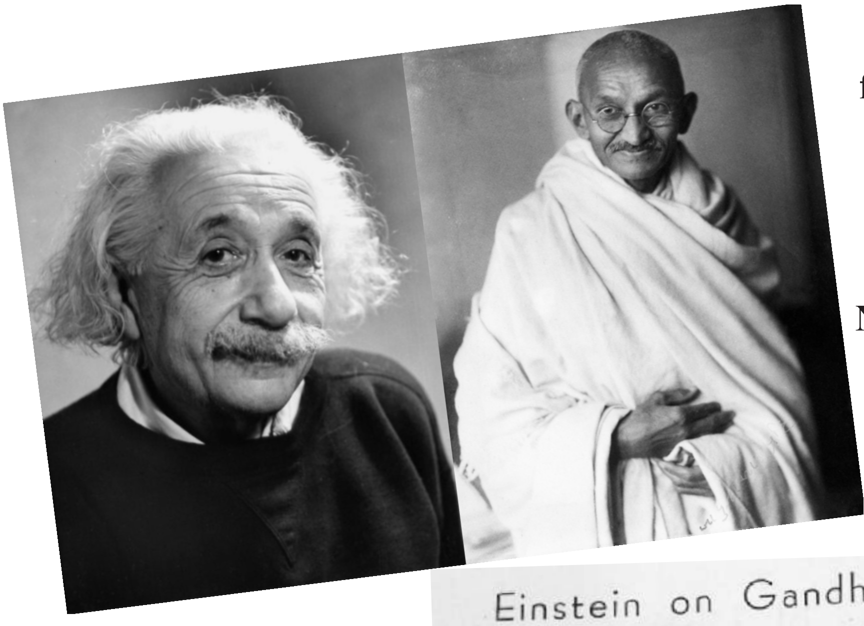

Rare book on Gandhi featuring Einstein's signed quote surfaces in Kerala. Albert Einstein sent his signed message from Princeton University in New Jersey for inclusion in the book, published on October 2, 1944, with Gandhi's permission.

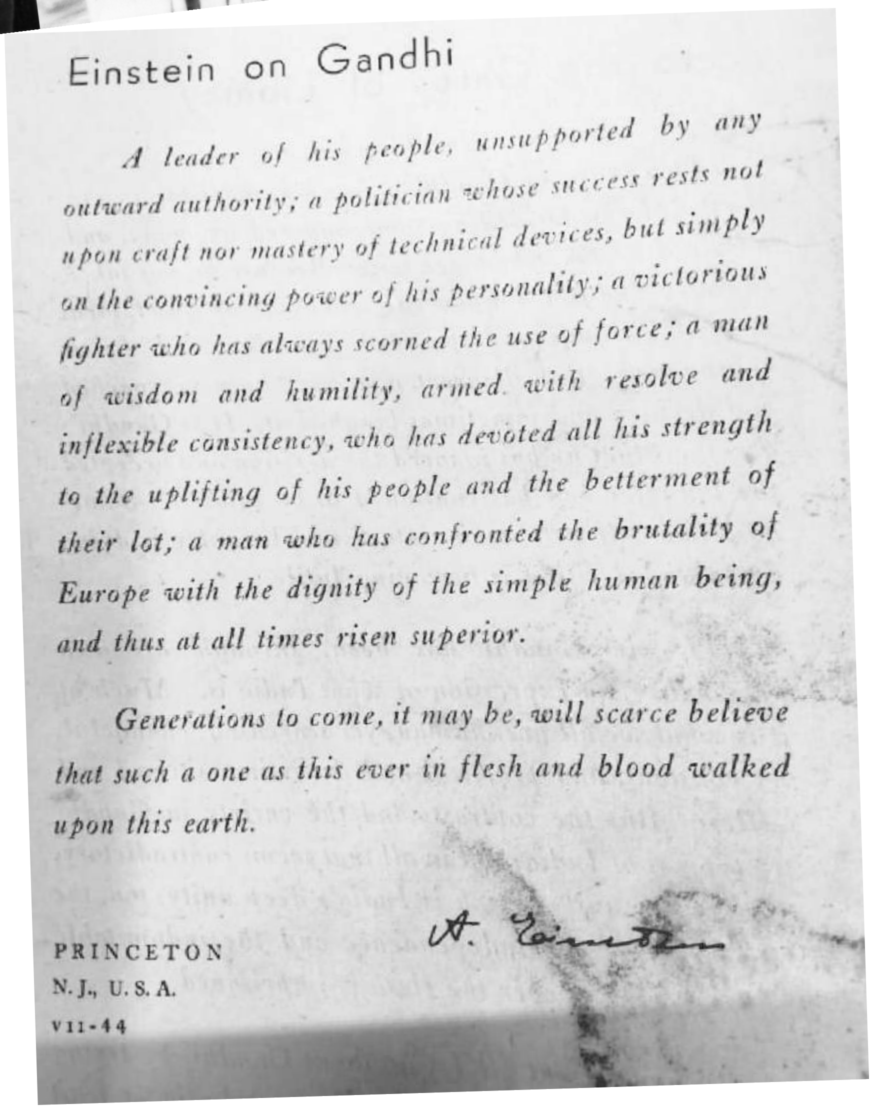

Einstein on Gandhi

A leader of his people, unsupported by any outward authority; a politician whose success rests not upon craft nor mastery of technical devices, but simply on the convincing power of his personality; a victorious fighter who has always scorned the use of force; a man of wisdom and humility, armed with resolve and inflexible consistency, who has devoted all his strength to the uplifting of his people and the betterment of their lot; a man who has confronted the brutality of Europe with the dignity of the simple human being, and thus at all times risen superior.

Generations to come, it may be, will scarce believe that such a one as this ever in flesh and blood walked upon this earth.

A. Einstein

PRINCETON
N. J., U. S. A.
VII-44

The cover page of **Gandhiji: His Life and Work** which offers invaluable insights into Gandhi's political life and philosophy.

A rare book on Mahatma Gandhi, published on his 75th birthday on October 2, 1944, has been discovered in an antique collector's collection at Manjeri in Malappuram district of Kerala. The book, titled **Gandhiji: His Life and Work,** offers invaluable insights into Gandhi's political life and philosophy.

The book features a signed message from Albert Einstein, where he pens the famous quote about Gandhi: "A leader of his people, unsupported by any outward authority; a politician whose success rests not upon craft nor mastery of technical devices, but simply on the convincing power of his personality.... Generations to come, it may be, will scarce

found in Kerala

- Abdul Latheef Naha

believe that such a one as this ever in flesh and blood walked upon this earth."

P. Sivadasan, Professor of History from Calicut University, examined the book and said that while many people were familiar with the quote about Gandhi, not all knew its author was Einstein. "This rare document clarifies the origin of the quote," Dr. Sivadasan said.

The page carrying Albert Einstein's signed message on Gandhi.

Einstein sent his signed message from Princeton University, New Jersey, for inclusion in the book, which was published with Gandhi's permission. According to the book, Indian poet-journalist in New York Krishnalal Shridharani procured Einstein's message for publication.

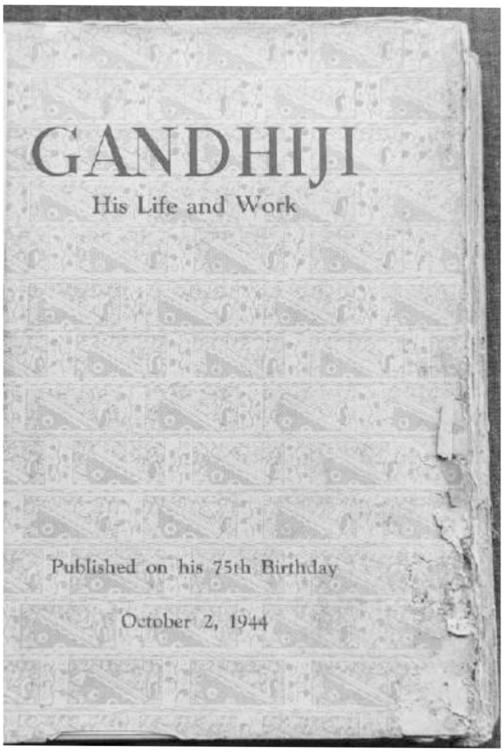

Kamaladevi

Pearl S. Buck

Mahadev Desai

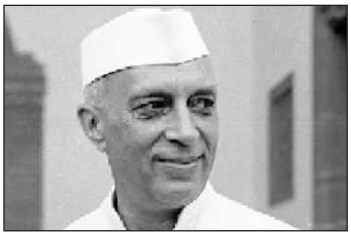
Nehru

Only 1,500 copies printed

The book's publisher, Karnatak Publishing House in Bombay, has gained recognition for this publication. Dinanath Gopal Tendulkar led the editorial team that compiled the volume. Only 1,500 copies were printed, a joint effort by Karnatak Publishing House and Navajeevan Press, Ahmedabad.

Published with Gandhi's blessings and featuring his foreword, the book's proceeds were intended to aid the poor. Gandhi wrote: "The profit from its sale will add to the purse to be presented to me for Daridranarayan."

The book's mustard-yellow jute cover, with the title 'Gandhiji' in English and Hindi, shows wear and fraying. Inside, articles by several luminaries and rare photos from Gandhi's political life are featured. One notable piece is an article by Gandhi himself on Kasturba, showcasing her patience and support.

The book features contributions from notable figures such as Pearl S. Buck, Jawaharlal Nehru, Mahadev Desai, Kamaladevi Chattopadhyay, G.A. Natesan, Minoo Masani, Humayun Kabir, and Khwaja Ahmad Abbas, who shared their insights on Gandhi's life and legacy.

Abdul Salim P., known as Guinness Salim, exclaimed: "I was thrilled to stumble upon this priceless 503-page document." He received the book from a friend in Thrissur, who later "regretted parting with it" once he realised its true value.

Courtesy: Indian Express

Detached Service

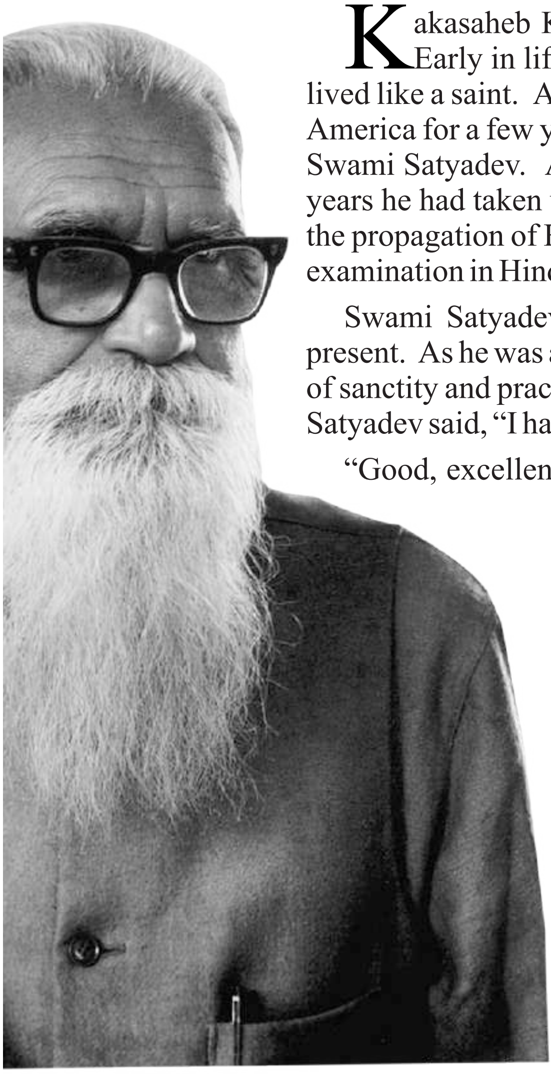

Kakasaheb Kalelkar hailed from Karnataka. He was a learned man. Early in life he came under the influence of Gandhiji. A savant who lived like a saint. An intimate friend of his had returned to India after living in America for a few years. He took part in the freedom movement. His name is Swami Satyadev. After participating in the freedom struggle for a couple of years he had taken up 'sanyas'. Gandhiji in 1944 deputed him to Madras for the propagation of Hindi. (This author had studied the latter's book to pass an examination in Hindi!)

Swami Satyadev arrived in the Sabarmati Ashram when Gandhiji was present. As he was a 'sanyasi' arrangements had to made to suit his observance of sanctity and practice. That was a simple affair. Approaching Bapu, Swami Satyadev said, "I have liked the work in the Ashram. I would like to stay here".

"Good, excellent! The Ashram is meant for people like you. But if you want to become its resident, you will have to forsake your ochre robes," said Gandhiji.

It was a bolt from the blue for Satyadev. His face reddened and his temper touched his nose. Yet he dare not exhibit his anger, at Gandhiji. Controlling his temper in a mild tone he asked "how is it possible, I am a sanyasi".

"Where did I ask you to renounce your sanyas? Please try to understand what I say", he replied and explained, "Look here, the very sight of people donning ochre robes invokes great respect in our people. They not only postrate at their feet, but verily start worshipping them. They will become their slaves. We must resolve not to receive service. Service is to be rendered, not received. If you are a sanyasi in ochre robes, no one will receive service from you, they will render it to you. That will not suit the principle of our Ashram. On the contrary, it will be a hindrance. Sanyas is a state of mind; dress has nothing to do with that condition.

"We in the Ashram visit the rural parts and undertake clearing by cleaning the latrines. If you join us, do you mean to say that the villagers will allow you to touch the excreta?"

Swami Satyadev departed saying, "let me not have anything to do with this. It won't suit me".◆

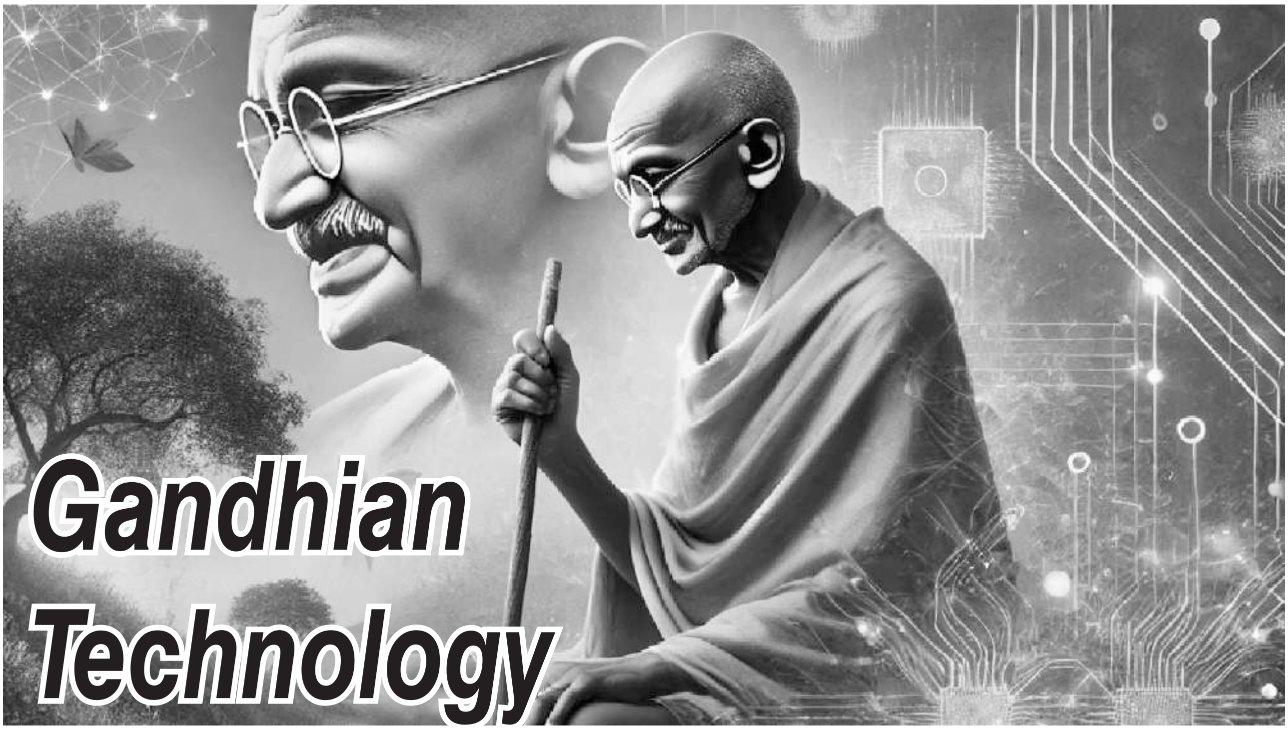

Gandhian Technology

Gandhi means many things to many people. He was the father of a nation. He was a leader, Fakir. He was an idea, he was a concept, and he was a phenomenon.

- Sam Pitroda

To me, Gandhi was a great role model, inspiration, believe Gandhi is more relevant today than ever before in history. He was the decolonizer of the British Raj. He promoted nonviolence, but commanded no armies, had no government positions, and led the biggest independence movement in history, which ultimately resulted in decolonizing the entire world.

He was a great communicator who believed in simplicity, sense of sacrifice, service to people, unconditional love for all, truth and absolute truth. Single standard of conduct in public and private life really defined Gandhi in many ways. Gandhi was not against technology. But Gandhi was against technology that was misused, like everything else. Gandhi was for technology, benefiting people at the bottom of the economic pyramid. Technology that could not divide people, but unite people. Technology that could create

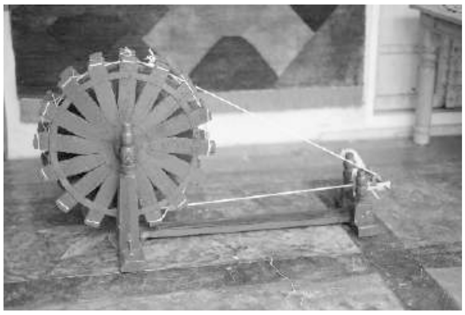

opportunities for large number of people in rural areas.

I'm confident that Gandhiji would have been excited about Internet, social media. Because it is all about openess accessibility. connectivity, networking, democratization, decentralization, and ultimately, social transformation and economic opportunities.

Gandhi believed in decentralization. Small is beautiful

If world had followed Gandhi while restructuring the global equation with World Bank, IMF, WTO, WHO, UN, and focused on Gandhian ideas, the world would be very different today. Gandhian ideas would have included decentralization, sustainability, non-violence. These are very, powerful things. Gandhi was a man of technology. Gandhi was a man of ideas and innovations. And I am delighted that we are remembering Gandhi once again at this event.

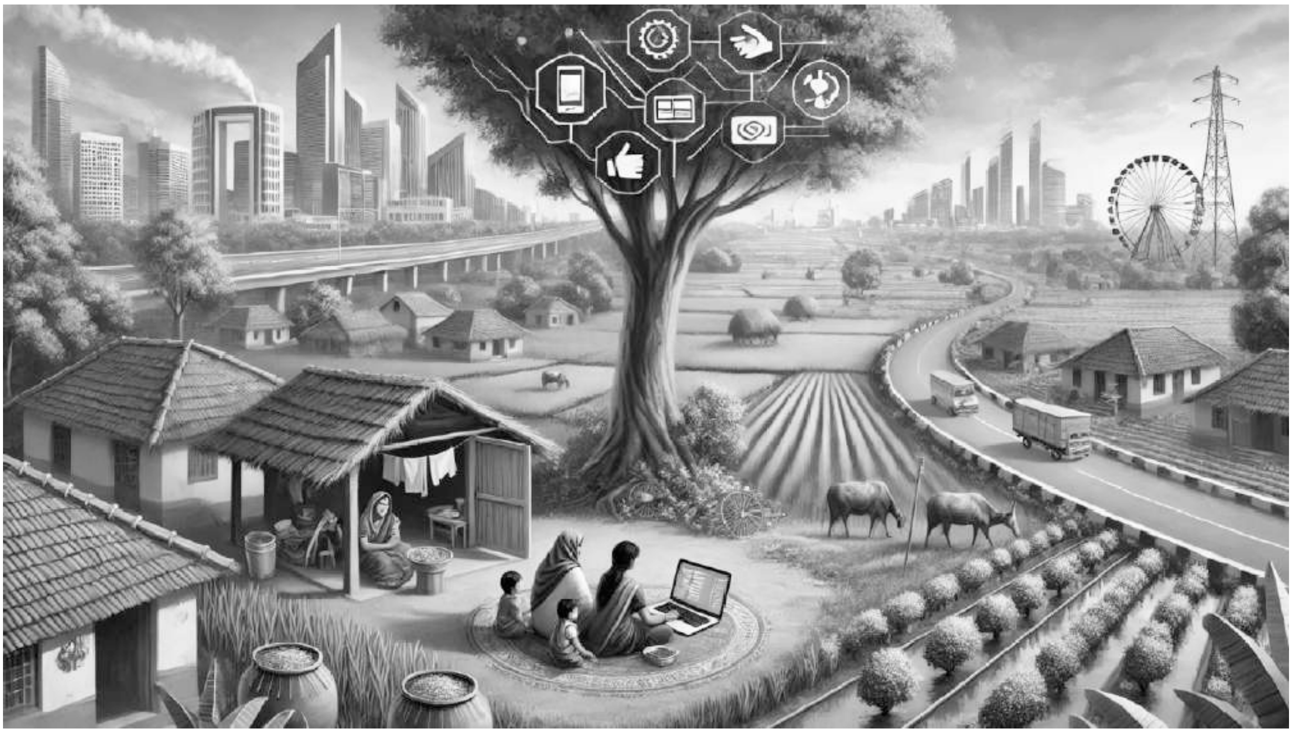

Local talent. Local capabilities. Local needs. And, opportunity to create local jobs. Unfortunately, very few people really go into deeper understanding of gandhi and his ways and means to bring development to a large number of people.

I have studied Gandhi a little bit, I believe his thoughts and actions related to environment, Dandi March, salt, songs like vishnava Jana To, his prayers, his charkha, his dhoti, all were symbols of communicating a great message. His life was his message, loud and clear.

Inspiration

When I started my work on telecom, I took inspiration from Gandhi. The digital technology must reach all the villages. This was in early 1980s when I met Mrs. Indira Gandhi and talked about transforming India through telecom and IT, which was quite a new concept in those days.

Mrs.Gandhi understood it, supported me. Then Rajiv Gandhi gave me political will, I wanted to implement, but the idea then was exactly opposite to Western concept. Western world wanted big switches, big manufacturing, increasing telephone density, and Gandhian thought said, it is all about connecting villages, smaller exchanges, rural communication, distributed architecture, indigenous talent, low cost, local manufacturing, local ancillary industries, and building human capacity.

It was possible only because we took Gandhian approach. If we had taken the Western approach of importing telephone exchanges, importing software for it, we wouldn't be where we are. Very few people understand the contribution of Gandhian thought in our approach to telecom development, IT development.

To me, Gandhi comes at three different which to me emphasize truth, trust, love, levels. One, at a personal level, people level, courage, and conviction.

Gandhi always talked about courage, Courage was the key to Gandhian activity on sacrifice, simplicity. Then at a planet level, Gandhi meant environment, needs of the people, bottom-up development, and dedicating your life to the service. At a platform level, Gandhi was a true believer in democracy, human rights, freedom, inclusion, diversity, non-violence, and Gandhi would have used social media very effectively to promote all of these.◆

We need people all over the world to think about Gandhi, promote Gandhi, and make Gandhi relevant today. In the day of technology, Gandhi is more relevant, especially in social media.

Best Seller

- Parimal A Dabhi

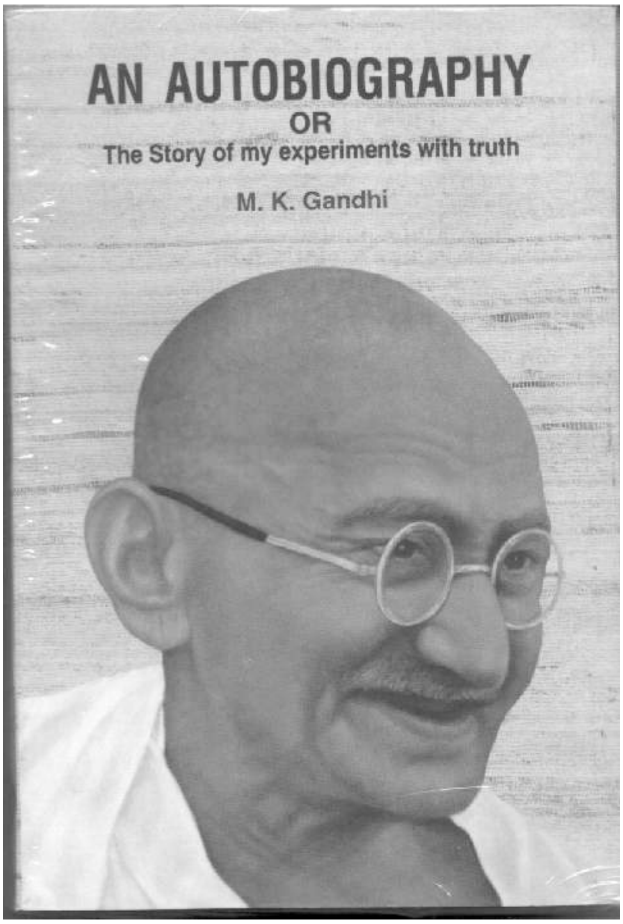

Gandhi's autobiography completes 100 years, still topping Navajivan's best seller list with over one crore copies sold.

When Mahatma Gandhi began writing 'The Story of My Experiments with Truth' in 1925, a "friend" had resisted – saying that it was a practice "peculiar to the West". Today, the book is Navajivan Trust's bestseller, having sold over one crore copies since it was first published 100 years ago on November 29, 1925, in a serialised form.

Saturday marks 100 years of the publication of Mahatma Gandhi's autobiography in Gujarati – Satya na Prayogo Athva Atmakatha – in his weekly journal Navajivan in 1925 in a serialised format. During these 100 years, the autobiography has remained one of the most popular literary pieces from Gujarat and has been translated into around 50 languages across the world.

On November 29, 1925, the first chapter of Gandhi's autobiography was published in Navajivan. And the serial ended on February 3, 1929. The autobiography, originally written in the Gujarati language, was published in a total of 166 chapters. In a similar serialised manner, the English translation of the autobiography was published in Young India, another weekly journal published by Gandhi. The first chapter of the English translation was published on December 3, 1925 and ended in the edition of Young India dated February 7, 1929.

The English translation of the chapters, except for chapters 29 to 43, was done by Mahadev Desai, Gandhi's secretary. Chapters 29 to 43 were translated into English by Pyarelal Nayyar owing to Desai's absence in Bardoli during an inquiry on the Bardoli Satyagraha by the Broomfield Committee in 1928-29.

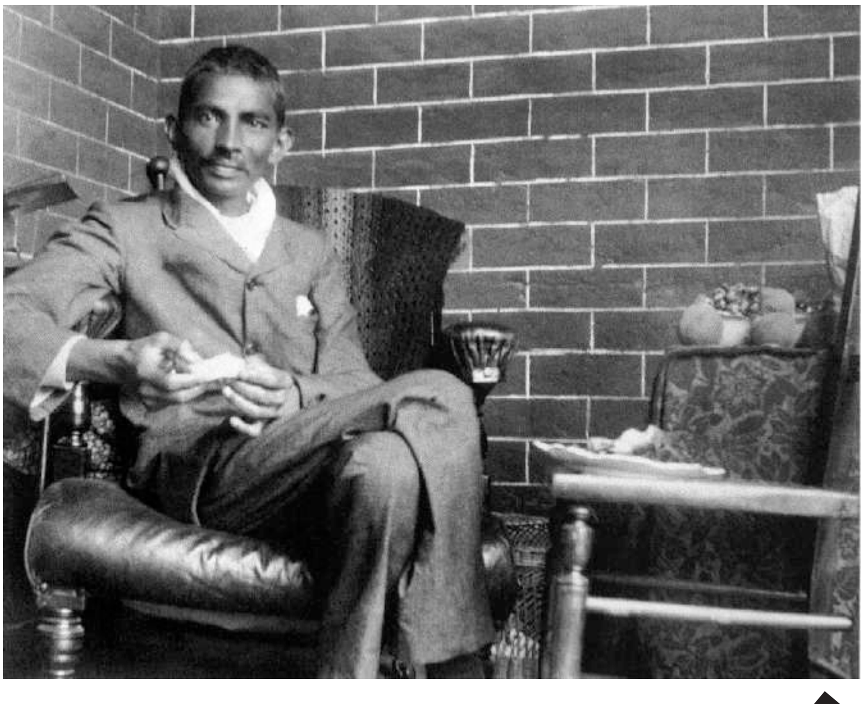

The title of the autobiography in Gujarati is ‘Satya na Prayogo athva Atmakatha’ whereas, the title of its English version is ‘An Autobiography or The Story of My Experiments with Truth’.

The autobiography was later published in a book format in two volumes – Volume I in 1927 and Volume II in 1929. The autobiography was made available in a single book form from 1940 by the Navajivan.

Gandhi stayed at Sabarmati Ashram in Ahmedabad when he wrote the autobiography. He stayed at the Ashram between 1917 and 1930.

In his introduction to the autobiography, Gandhi has indicated that he decided to write the autobiography in a serialised manner in chapters for Navajivan every week. At this juncture, he also wrote that the idea of writing an autobiography was resisted by a “God-fearing friend” who called it a “practice peculiar to the West.”

Gandhi noted, “But a God-fearing friend had his doubts, which he shared with me on my day of silence. ‘What has set you on this adventure?’ he asked. ‘Writing an autobiography is a practice peculiar to the West. I know of nobody in the East having written one, except amongst those who have come under Western influence. And what will you write? Supposing you reject tomorrow the things you hold as principles today, or supposing you revise in the future your plans of today, is it not likely that the men who shape their conduct on the authority of your word, spoken or written, may be misled? Don’t you think it would be better not to write anything like an autobiography, at any rate just yet?’”

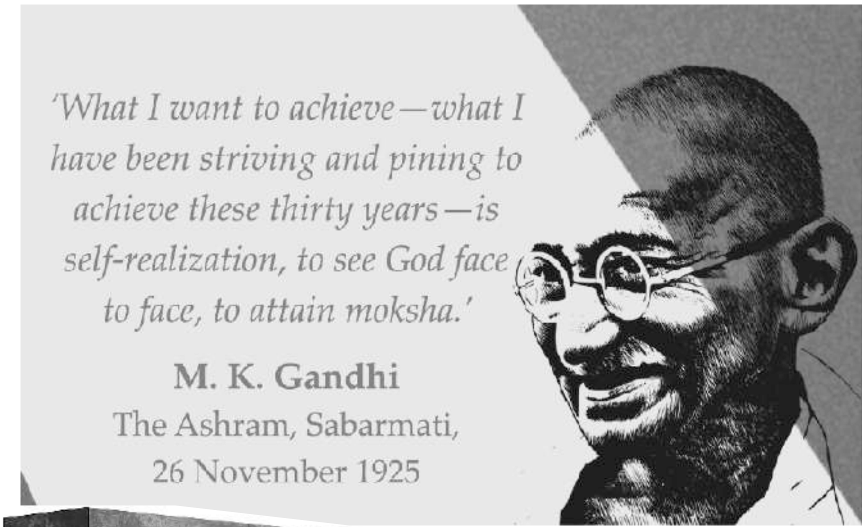

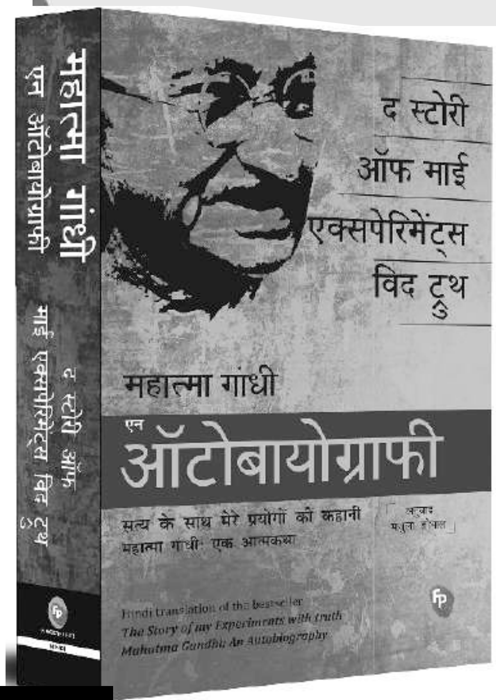

“ It has always been a mystery to me how men can feel themselves honoured by the humiliation of their fellow beings. ”

Referring to the friend’s arguments, Gandhi noted, “The argument had some effect on me. But it is not my purpose to attempt a real autobiography. I simply want to tell the story of my numerous experiments with truth, and as my life consists of nothing but those experiments, it is true that the story will take the shape of an autobiography. But I shall not mind, if every page of it speaks only of my experiments.”

A century has gone by, but Gandhi’s autobiography has remained one of the bestsellers of Navajivan Trust, the publishing house established by Gandhi and which held copyrights on all the writings of Gandhi till 2009. It continues to publish Gandhi’s works including the autobiography.

Courtesy:Indian Express

Non-violence shaped global movements

- Michael Patrao

International Day of Non-Violence has been commemorated on October 2 since 2007 in honour of Mahatma Gandhi's birthday, celebrated as Gandhi Jayanthi. It aims at acknowledging his novel modes of mass mobilisation in commitment to the principle of ahimsa.

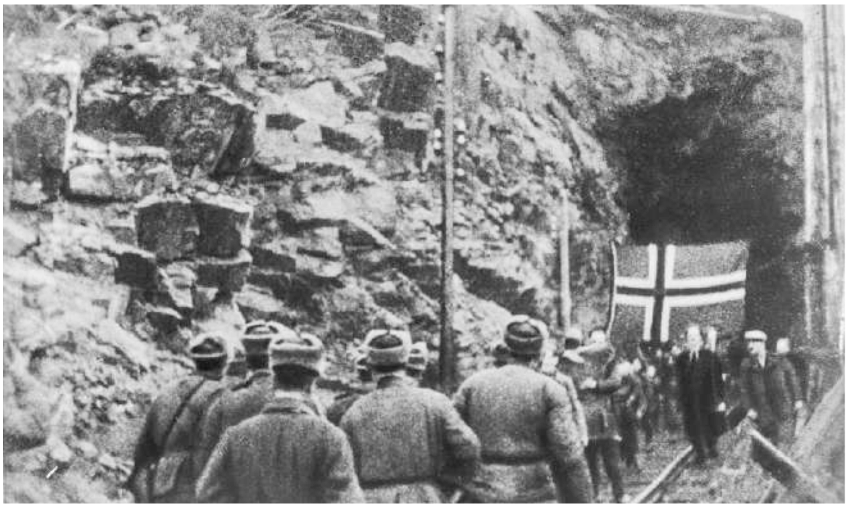

It was Mahatma Gandhi who changed the very way political and other protests were organised with non-violence, or ahimsa, as the single most important principle. Non-violence coupled with civil disobedience helped end British rule in India, and this successful model has influenced modern civil disobedience movements across the world. The Dalai Lama and many others were inspired by his teachings and made a change without inciting violence. Since the 1940s many individuals and movements have adopted Gandhi's principles.

In 1940-45, during the Second World War, the Norwegian Civil Disobedience by the students of Oslo University resisted the fascist power. The protesters sustained the momentum by distributing pamphlets and various written texts on non-violence and also by creating 'an ice face', which means refusing to sit next to German soldiers in public transport and refusing to speak German, which was prevalent as a common language.

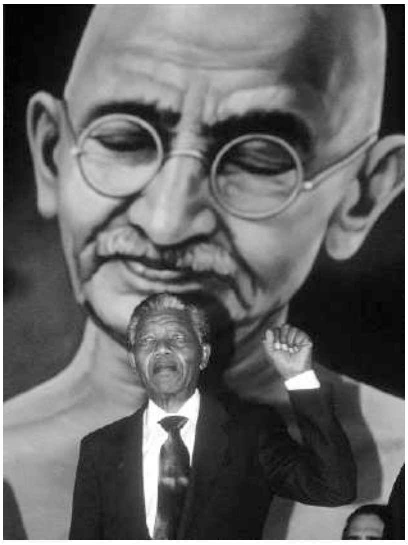

Nelson Mandela, called the African Gandhi, followed the timeless philosophy of Gandhiji and learnt that non-violence was the best weapon to fight discrimination and brutality and establish social justice. The African National Congress and allied anti-apartheid groups carried out non-violent resistance against racial segregation and apartheid in South Africa.

Martin Luther King Jr, the American civil rights leader, was inspired by Gandhi's philosophy to advocate for racial equality and justice in the United States through non-violent means. King came to India in 1959 and visited several places, which consolidated his commitment to nonviolent civil disobedience. He popularised Gandhian ideas in the U.S. and across the world.

The African American Civil Rights Movement led by King against racial segregation in southern states was a non-violent resistance that included bus boycotts, sit-ins and mass demonstrations. The movement succeeded in bringing about legislative changes that made racial segregation illegal.

The Fight for the Larzac, a region in France, was a non-violent civil disobedience action by local farmers resisting the extension of a military base on the Larzac plateau. The farmers organised themselves to persist the

government effort non-violently. The decision to expand the military base was resolved after 10 years of resistance from 1970 to 1981, which was absolutely non-violent.

In the 1980s, Solidarity, a broad anti-authoritarian social movement in Poland, used methods of civil resistance to advance the causes of workers' rights and social change.

The non-violent People Power Revolution led to the departure of Ferdinand Marcos in 1986, the end of his 20-year dictatorship and the restoration of democracy in the Philippines. The movement gained momentum because of massive human rights violations, election fraud, political corruption and other abuses by the Marcos regime.

During the 1987 to 1990 period, the Baltic states of Lithuania, Latvia and Estonia sustained the unique Singing Revolution. This was a cycle of mass demonstrations featuring spontaneous singing in the Baltic states. The protesters sang national and hymns which were strictly forbidden during the years of the Soviet occupation of the Baltic states. During the movement, people acted as human shields to protect radio and TV stations from the Soviet tanks. These states attained independence without bloodshed.

During the 1968 Warsaw Pact invasion of Czechoslovakia, the people responded to the attack on their sovereignty with passive resistance called the Velvet Revolution, so called due to its peaceful and non-violent nature during the transition from a communist regime to a democratic government in late 1989. It involved mass protests and civil disobedience, led by figures like Václav Havel, without any armed conflict. Russian troops were frustrated as street signs were painted over; their water supply was mysteriously shut off; buildings were decorated with flowers, flags and slogans like "An elephant cannot swallow a hedgehog."

The Monday Demonstrations between 1989 and 1990 were a series of peaceful protests against the authoritarian government of the German Democratic Republic of the erstwhile East Germany that took place every Monday evening. The revolution led to the downfall of the existing government.

The Tunisian Movement of 2011 was a series of mass non-violent demonstrations against unemployment and government corruption. It led to the downfall of the government in power. The movement was triggered by the self-immolation of the vegetable seller, Mohammed Bouzizi, which became the rallying point of the protestors challenging the authority of the president who ruled Tunisia for 24 years. Also, in 2011 the Egyptian protest movement that began on March 15 led to the downfall of the three -decade-old Mubarak regime.

There have been a few instances in the past when violent movements have resulted in a pyrrhic victory. As against this, most non-violent movements have been long, persistent and consistent, but finally truth and justice have prevailed. This time-tested strategy of Mahatma Gandhi has never failed. ◆

Contemporary Challenges and Gandhian Responses

In the modern history of the world, Gandhi stands as the greatest teacher and practitioner of non-violence.In addition, his leadership continues to inspire countless movements for change across the globe. Like many others worldwide.

- Ban Ki-Moon

I began my work as the 8th Secretary General of the United Nations on January 1st, 2007. Just five months later, the United Nations General Assembly adopted a resolution designating October 2nd, the birthday of Mahatma Gandhi as the International Day of Nonviolence. This pivotal resolution recognized the profound influence of Gandhi's philosophy, vision, and strategy of non-violence, which not only inspired me but also shaped the lives of many global leaders, including Martin Luther King Jr. and Nelson Mandela.

I have long held a deep admiration and respect for Mahatma Gandhi. My personal connection with his legacy began in 1972 when I visited Rajghat in New Delhi as a young Korean diplomat. That visit left a lasting impression on me. Later, in 2015, I had the privilege of visiting Sabarmati Ashram in Gujarat during my tenure as Secretary General of the United Nations. I was greatly moved and inspired by the ashram, by its aesthetic simplicity and pervasive purity.

The theme of this seminar is Mahatma Gandhi for the 21st Century. The theme precipitates me to ask myself, as am sure that it will cause all of you to ask yourselves. What are the major challenges and problems that we, humanity, are currently facing in the 21st century? And what are the main lessons we can learn from the past and the main opportunities in the present, which can help us overcome those aforementioned challenges so we can succeed in creating a brighter world for our future generations?

In this respect, I would like to share my reflections with you on three key challenges in the 21st century. First, the climate crisis. Cascading climate change is a defining threat of our time. Indeed, if the world fails to reach the targets and timelines of the historic Paris Climate Change Agreement, the consequences is economies alike, causing a crisis of environmental displacement on an uncontrollable scale. It can also trigger tensions related to food, water, resources and more, both within and between countries. Government, civil society, organizations, and businesses around the world have recognized the inherent dangers of climate change and the great urgency of coming together in cooperation and partnership to holistically address it.

When India deposited its instrument of ratification to the Paris Climate Change Agreement with the United Nations on the auspicious day of 2 October 2016. I said then, "What better way to commemorate Mahatma

urgency of coming together in cooperation and partnership to holistically address it.

When India deposited its instrument of ratification to the Paris Climate Change Agreement with the United Nations on the auspicious day of 2 October 2016. I said then, "What better way to commemorate Mahatma Gandhi and his legacy for people and planet". In this context, I call on the Indian government to demonstrate its elevated climate leader-ship by making further efforts to achieve net --zero emissions by 2050.

The second challenge I would like to highlight today is closely interlinked to the imperative of protecting the planet and its people through the achievement of the entire set of tasks of sustainable development. During my time as UN Secretary-General, the United Nations General Assembly adopted the historic Sustainable Development Goals SDGs in 2015.

I now come to the third challenge. The 21st century has witnessed unprecedented progress in scientific and technological knowledge that promotes material prosperity, which is an indispensable human need. Yet I often wonder with sadness and anxiety why we have become poorer in spiritual knowledge, which is a requisite

Everyone has a moral responsibility to act wherever they may be and everyone has a part to play in addressing the biggest challenges we are facing now and fostering the creation of a brighter world. Let us expand our collective efforts to advance peace, sustainability, prosperity, and dignity for all.

for peace, harmony, and happiness in our neighborhoods, communities, countries, and the world. Indeed, there is a great strength in diversity, and countries that celebrate diversity, and defend democracy, all should learn from the exemplary life of Mahatma Gandhi. ◆

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ

(ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕಂಪನಿ)

ಶಕ್ತಿ ಭವನ, ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ ನಂ.82, ರೇಸ್ ಕೋರ್ಸ್ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560001

ದೂರವಾಣಿ: 080-22256568, 22269930-37, ಫ್ಯಾಕ್ಸ್: 080-22252144

CIN: U85110KA1970SGC001919

KARNATAKA POWER CORPORATION LIMITED

ಕೆ.ಪಿ.ಸಿ.ಎಲ್: ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಶಕ್ತಿಯುತಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತವು (ಕವಿನಿನಿ) ಜಲವಿದ್ಯುತ್ , ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್, ಪವನ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿ, ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸತತವಾಗಿ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗಮವು ಸುಮಾರು 9108.305 ಮೆ.ವ್ಯಾ. ಸ್ಥಾಪಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯುತ್ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ 40 ರಷ್ಟು ಪಾಲು ನಿಗಮದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ನಿಗಮವು 37 ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, 0.35 ಮೆ.ವ್ಯಾ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ 800 ಮೆ.ವ್ಯಾ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯದವರೆಗೆ ವಿವಿಧ ಗಾತ್ರದ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ 32 ವಿದ್ಯುದಾಗಾರಗಳು 5020 ಮೆ.ವ್ಯಾ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರಗಳು (ಆರ್‌ಟಿಪಿಎಸ್: 1720 ಮೆ.ವ್ಯಾ. ಬಿಟಿಪಿಎಸ್: 1700 ಮೆ.ವ್ಯಾ. ಹಾಗೂ ವೈಟಿಪಿಎಸ್:1600 ಮೆ.ವ್ಯಾ) ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಮೂಲಗಳಿಂದ 3666.6 ಮೆ.ವ್ಯಾ. ಹಾಗೂ ಇತರ ಇಂಧನ ಮೂಲಗಳಾದ ಪವನಶಕ್ತಿಯಿಂದ 4.555 ಮೆ.ವ್ಯಾ. ಸೌರಶಕ್ತಿಯಿಂದ 34 ಮೆ.ವ್ಯಾ. ಮತ್ತುಕಿರು ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್‌ಯೋಜನೆಯಿಂದ 13.15 ಮೆ.ವ್ಯಾ ಹಾಗೂ370 ಮೆ.ವ್ಯಾ. ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲ ಆಧಾರಿತ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇವುಗಳು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ನಿಗಮವು ತನ್ನ ಸ್ಥಾಪಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮುಂದಿನ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ನಿಗಮವು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯುತ್ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದೆ. ತನ್ನ 55 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕವಿನಿನಿಯು ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ದಾಖಲೆಯ ಸಾಧನೆಗೈದಿರುವುದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಉತ್ಕ್ರಷ್ಟ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಗೆ ಹಿಡಿದ ಕೈಗನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ.

ಬಿಡದಿಯಲ್ಲಿ 11.5 ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕವು ಕಾರ್ಯಾರಂಭದ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತವು ಪ್ರಥಮಬಾರಿಗೆ ಛತ್ತೀಸ್‌ಘಡ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ 2x800 ಮೆ.ವ್ಯಾ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯನ್ನು (MOU) ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಶಿವನಸಮುದ್ರಂನಲ್ಲಿ 200 ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ರನ್ ಆಫ್ ದಿ ರಿವರ್ ಹಾಗೂ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 2000 ಮೆ.ವ್ಯಾ. ಮತ್ತು ವಾರಾಹಿ ಯೋಜನಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 1500 ಮೆ.ವ್ಯಾ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಪಂಪ್ಡ್ ಸ್ಟೋರೇಜ್ ಯೋಜನೆಗಳು, ರಾಯಚೂರಿನ ಯರಮರಸ್ ಯೋಜನಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 58 ಮೆ.ವ್ಯಾ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರ, ಯಲಹಂಕದಲ್ಲಿ 1.15 ಮೆ.ವ್ಯಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಫ್ಲೋಟಿಂಗ್ ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಘನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಯೋಜಿಸಿದೆ. ನಿಗಮವು ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

Web site : http://kpcl.karnataka.gov.in

Amara Baapu Chintana Kannada / English Bi-monthly.
RNI Regd.No.KARBIL/2013/48372. Posted at Bangalore PSO, BG-560026. Periodically

COMMUNITY CENTRE ® Since 1956

THE COMMUNITY CENTRE GROUP OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS

Celebrating 70 Years of Excellence in Education

LOCATED IN PRIME LOCATION NEAR - ASHOKA PILLAR, JAYANAGAR, BENGALURU

KG to PG with 2500+ Students and 20000+ Alumni Network

Shri. K M NAGARAJ
Chairman

Shri. CHIKKAIAH
Secretary

COMMUNITY CENTRE ENGLISH NURSERY SCHOOL
COMMUNITY CENTRE SENIOR ENGLISH PRIMARY SCHOOL
THE COMMUNITY CENTRE HIGH SCHOOL
(Pre-Nursery to 10th Std)
Recognized by Govt. of Karnataka

COMMUNITY CENTRE COMMERCE PRE-UNIVERSITY COLLEGE (PUC)
SEBA / CEBA / GEBA / HEBA
Recognized by Govt. of Karnataka

COMMUNITY INSTITUTE OF COMMERCE & MANAGEMENT STUDIES
BCOM / BBA / BCA
Accredited by NAAC
Affiliated to BENGALURU CITY UNIVERSITY
Approved by AICTE, New Delhi

COMMUNITY INSTITUTE OF MANAGEMENT STUDIES
MBA / MCA
Accredited by NAAC,
Affiliated to BENGALURU CITY UNIVERSITY
Approved by AICTE, New Delhi

#2/1, Natabhairava Shri V Vajramuni Road, 9th Cross, 9th Main, 2nd Block, Jayanagar, Bengaluru – 560011
080 – 26577851 / 26565151   www.cimsbschool.org   office@cimsbschool.org

Printed & Published by : JEERIGE LOKESH, Printed at Screen Impressions,
No. 88, 1st floor, Jeerige building, 11th cross, Malleswaram, Bangalore - 560 003
Published at Gandhi Bhavana, Kumara Park East, Bangalore-560001, Editor : JEERIGE LOKESH.